

DEZBATERI PARLAMENTARE
Parlamentul Republicii Moldova de legislatura a XX-a
SESIUNEA a II-a ORDINARĂ – FEBRUARIE 2015

Ședința din ziua de 18 februarie 2015

(STENOGRAMA)

SUMAR

1. Declararea ședinței ca fiind deliberativă. 2
2. Dezbateră ordinii de zi și aprobarea ei. 2–12
3. Prezentarea Programului de activitate și a întregii liste a Guvernului în cadrul proiectului nr.227 din 17 februarie 2015. Prezintă domnul Chiril Gaburici, candidat desemnat pentru funcția de Prim-ministru al Republicii Moldova. 12–43
4. Dezbateră și adoptarea proiectului de Hotărîre nr.33 din 18 februarie 2015 pentru acordarea votului de încredere Programului de activitate și întregii liste a Guvernului. 43–50; 63–66
5. Luări de cuvînt asupra Programului de activitate și întregii liste a Guvernului. 50–63
6. Dezbateră proiectului de Hotărîre nr.31 din 18 februarie 2015 privind constituirea Comisiei de anchetă pentru elucidarea situației de pe piața financiară și valutară a Republicii Moldova, măsurile întreprinse privind stabilizarea cursului de schimb al leului moldovenesc în raport cu valutele internaționale și situația de la Banca de Economii, Banca Socială și Unibank. Procedura de vot a proiectului nr.31 se transferă pentru ședința din ziua de vineri, 20 februarie 2015. 67–73

Ședința începe la ora 14.08

Lucrările sînt prezidate de domnul Andrian Candu, Președintele Parlamentului, asistat de doamna Liliana Palihovici și de domnul Vladimir Vitiuc, vicepreședinți ai Parlamentului.

Domnul Andrian Candu:

Onorat Plen,

Buna ziua.

Rog deputații să-și ia locul, iar Secretariatul să anunțe prezența deputaților, pentru a verifica cvorumul și a începe lucrările acestei ședințe.

Domnul Maxim Ganaciuc – șeful Direcției generale documentare parlamentară a Secretariatului Parlamentului:

Doamnelor și domnilor deputați,

Bună ziua.

Vă anunț că la lucrările ședinței de astăzi a plenului Parlamentului, din totalul celor 101 deputați, și-au înregistrat prezența 96 deputați. Nu și-au înregistrat prezența: Vlah Irina – cerere, Juravski Nicolae – prezent, Smirnov Eduard – concediu medical, Tomai Ion, Chirtoacă Dorin.

Domnul Andrian Candu:

Văd, domnul Juravski este. 97 – astăzi.

Constat ședința de astăzi ca fiind una deliberativă. O declar deschisă. Rog să onorăm Drapelul de Stat al Republicii Moldova. (*Se onorează Drapelul de Stat al Republicii Moldova.*)

Vă mulțumesc.

Pentru ședință, înainte de a porni pe ordinea de zi, dați-mi voie să salut prezența reprezentanților Corpului diplomatic, la fel și reprezentanților societății civile și șefilor autorităților centrale. Vă salutăm și „Bine ați venit” în ședința plenară.

În conformitate cu decizia Biroului permanent, avem o singură chestiune astăzi pe ordinea de zi, cea legată de dezbaterea, examinarea Programului de guvernare și a Listei... componența Guvernului. Dacă sînt alte propuneri, rog să le... da.

Domnul Reidman,

Vă rog frumos.

Domnul Oleg Reidman:

Domnul este primul.

Domnul Andrian Candu:

Cu un act de gentelman.

Domnul Dodon.

Domnul Igor Dodon:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Astăzi sîntem în prima ședință plenară a săptămîinii de lucru și, conform articolului 46 punctul 1, în prima ședință plenară a săptămîinii de lucru poate fi modificată ordinea de zi. De aceea, conform Regulamentului Parlamentului, propunem pentru a include primul subiect în ordinea de zi: Hotărîrea privind constituirea Comisiei de anchetă privind elucidarea situației de pe piața financiară și valutară a Republicii Moldova, măsurile întreprinse în ceea ce ține de situația la BEM, Banca Socială, Unibank.

Vă rugăm, domnule Președinte, acest subiect să fie pus la vot în plenul Parlamentului, conform Regulamentului Parlamentului articolul 46 punctul 1.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Am să anunț onoratul Plen că am primit un astfel de demers în calitate de Președinte al Parlamentului. Un astfel de demers a fost expediat astăzi Comisiei juridice, numiri și imunități, pentru examinare și pentru dezbateri. Formarea comisiilor ține și de Comisia juridică, numiri și imunități. Iată de ce nu consider necesar, neapărat să discutăm subiectul acesta: formarea Comisiei de anchetă anume astăzi, când avem o ordine de zi deja propusă de Biroul permanent.

Alte propuneri?

Domnul Reidman.

Domnul Oleg Reidman:

Da, mersi.

До того как создавать Комисия де anchetă, нужно принимать решительные и срочные меры. И поэтому я предлагаю рассмотреть вопрос относительно руководства банка, Национального банка, и пригласить к руководству этого органа господина Талмача. И сделать это на этом заседании, в крайнем случае, на завтрашнем.

Domnul Andrian Candu:

Stimate domnule Reidman,

Am primit informație că...

Dar îl rog frumos pe domnul Creangă, dacă este Președintele Comisiei economie, buget și finanțe.

Domnul Creangă, vă rog frumos, cuvîntul.

Domnul Ștefan Creangă:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

Astăzi, Comisia economie, buget și finanțe a stabilit pentru ziua de mâine, la ora 14.00, ședința cu audierea Guvernatorului Băncii Naționale pe problemele în cauză.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mîine la ora 14.00 este, sînt programate audieri pe acest subiect. Probabil, nu este cazul, ar trebui comisia inițial să dezbată profesionist acest subiect.

Domnul Reidman.

Vă rog frumos.

Domnul Oleg Reidman:

Реплика такая. Пока мы будем слушать, ситуация на рынке динамичная и валюта продается, и покупается, и так далее. Пока мы будем слушать... Нужно слушать относительно действий и бездействий за тот период, который будет, а сейчас надо предпринимать меры, да. А сейчас надо предпринимать меры. Я считаю, что мы должны, мы вносим на рассмотрение вопрос о

руководстве Национального банка и замене его. Наше предложение – господин Талмач.

Спасибо.

Domnul Andrian Candu:

Domnul Diacov,

Vă rog frumos.

Domnul Dumitru Diacov:

Da, domnule Președinte,

Stimați colegi,

Este clar că temperatura de afară se reflectă și în sală și unii se încălzesc prea tare. Situația este complicată, într-adevăr. Dar situația este complicată și din cauza că în Republica Moldova nu există un executiv care să lucreze. De aceea eu cred că ar fi logic ca noi să examinăm întrebarea care este în ordinea de zi, să facem tot ce este posibil ca astăzi Republica Moldova să aibă un Guvern. Și la urma urmei se poate de găsit un compromis, să facem o pauză de jumătate de oră, și putem să revenim și la alte chestiuni. Dar ca să nu periclitiăm ordinea de zi de astăzi, este necesar ca noi să ne ținem de această tematică și să facem tot ce este posibil ca să existe un Guvern.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Numai puțin, să le dăm posibilitatea și la alții să se expună.

Domnul Voronin,

Poftiți.

Domnul Vladimir Voronin:

Domnul Diacov ca întotdeauna nu are dreptate. Îmi pare rău. Am auzit și discursul dumneatale aseară la televiziune și nu am rămas satisfăcut. Da, ai vorbit tot despre bani și despre bănci. Acei care au bani în euro n-au grijă. Noi gândim că nu se știe... Dimitrie Gheorghievici, nu te supăra. Știi că noi glumim. Dumneata ne cunoști demult.

În mod serios, poate dumneata ai dreptate, dar cine confirmă conducerea Băncii Naționale: Guvernul sau Parlamentul? Cine trebuie să conducă cu activitatea acestei instituții și să afle care sînt acolo, care este situația: Guvernul ori Parlamentul? Altă treabă că ei trebuie să conlucreze, Guvernul și Parlamentul. Chestia aceasta noi o cunoaștem. Dar eu de ce spun că... ce vreau să spun? Că încă nu se știe cu ce se va termina confirmarea Guvernului. Noi să pierdem aici o jumătate de zi și după aceasta situația o să se agraveze și mai mult. Iar o să crească sau o să cadă leul astăzi, cu un leu mai mult comparativ cu dolarul. Și noi o să avem probleme. De aceea eu propun ca această situație trebuie de discutat urgent, dar nu-i legat mai mult cu nimic, în primul rînd, această situație.

Domnul Andrian Candu:

Domnul Dodon,
Vă rog frumos.

Domnul Igor Dodon:

Da, vă mulțumesc, domnule Președinte al Parlamentului.

În primul rînd, eu mă bucur că și alți colegi sînt gata să voteze demisia domnului Drăguțanu. Noi am propus-o pe parcursul ultimului an și jumătate. Și mă bucur, și sper că în sfîrșit acest subiect va fi dus pînă la capăt. Noi am propus, domnule Președinte al Parlamentului, conform Regulamentului, am înregistrat și un proiect. Proiectul este numărul ... numărul 31, proiect de hotărîre a Parlamentului. Inițiativa de includere în ordinea de zi este semnată, conform Regulamentului, trebuie să fie semnată minimum de cinci deputați. Avem zece deputați care au semnat.

Considerați dumneavoastră oportun sau nu, trebuie să puneți această propunere la vot. Pentru că este înregistrată conform Regulamentului în vigoare. În cadrul acestei comisii, evident, că putem rezolva, și eu sînt de acord cu colegii din partea stîngă, că trebuie demis Drăguțanu. Am spus și acest lucru. Și revenim și la candidatura domnului Drăguțanu. Situația este foarte gravă, stimați colegi. Mai așteptăm o zi, două, vedeți ce se întîmplă. Ieșiți vă rog afară și vedeți ce se întîmplă cu cursul, cu prețurile ș.a.m.d. Aceasta arde mult mai mult decît Gaburici sau nu știu cine, sau, nu știu, alți candidați la funcția de miniștri.

De aceea ar fi bine acest subiect, în primul rînd, să fie discutat. Pe urmă Guvernul lăsați-l, mai aveți timp să vă jucați. Dar acum noi insistăm conform legislației, conform Regulamentului, avem o propunere formulată perfect legală. Puneți-o la vot. După aceea vedem ce facem cu următoarele.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc.
Domnul Ghimpu,
Vă rog frumos.

Domnul Mihai Ghimpu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Este cunoscut faptul că, mult se speculează că Guvernatorul Băncii Naționale este omul Partidului Liberal. Conform legislației în vigoare, din momentul în care au obținut votul Parlamentului, domnul Drăguțanu, viceguvernatorii, membrii Consiliului de administrație nu mai aparțin nici Parlamentului, nici domnului Ghimpu și nici domnului Voronin.

Ei activează în baza legii. Singura instituție care poate să asculte raportul și este în drept s-o facă – comisia, ceea ce face mîine, și îmi pare că conform legislației, o dată în an, Banca Națională prezintă raport în fața Parlamentului. Îmi pare că e prevăzut, prin martie undeva.

Dar ca să scoatem toate aceste speculații, că aici e mișcarea, toată lumea uită de 18 miliarde de lei sau de un miliard de dolari scoși din republică, care au influențat direct cursul leului și încearcă acum să scoată toată rezerva statului care o are banca, să salveze cursul, întrucât, de fapt, Banca Națională, eu nu sînt specialist, dar mă uit așa după ceea ce cunosc eu că își îndeplinește mai bine sau mai rău datoria.

Este cunoscut faptul că valuta sau stabilitatea unei valute în orice țară depinde de două lucruri foarte importante: importul și exportul.

Dacă importul – se scot banii din stat. Exportul aduce banii.

La noi diferența dintre import și export este de 2,3 miliarde de dolari. Această diferență care nu acoperă exportul la importul mărfurilor, importul... valutei, în toți acești ani de zile a fost acoperită de banii veniți ai cetățenilor de peste hotare. (*Rumoare în sală.*)

Nimeni nu... că eu nu citesc de pe foaie, eu vorbesc. Nu. Aici sînt doar cifre, domnule Voronin. Uitați-vă, cifre și atât. Cifre. (*Rumoare în sală.*)

Și nu domnul Drăguțanu, dar eu. Știu foarte bine. Nu uitați că am un nepot bancher foarte bun. A, sînteți de acord? Și are cine mă consulta, dacă e nevoie, nu dumneavoastră.

Și în situația respectivă, ce s-a întîmplat la noi? Deci export n-avem, bani din străinătate nu vin și nu uitați că deprecierea leului a început odată cu embargourile, domnilor socialiști. De atunci. Și embargoul acesta este țara care voi...

Apropo de adresarea către mine – Mihail Feodorovici, eu de azi înainte o să vă zic Igor Kremlinovici. (*Rîsete.*)

Ca să fie clar odată pentru totdeauna că eu sînt domnul Ghimpu sau domnul Președinte. (*Rumoare în sală.*) Pentru voi. Sau Mihai, dacă dorești. Nu-s împotrivă.

Dar ca să scoatem, să excludem aceste toate speculații că noi PL-ul, că aceasta se încearcă pe... ceea ce a făcut la Banca de Economii să dea vina pe Drăguțanu și Drăguțanu, astfel, pe liberali, noi, liberalii, nu sîntem împotrivă să fie invitat în Parlament domnul Guvernator, să i se pună întrebări – și dumneavoastră, și noi. Și o să vedeți că deprecierea leului este consecința politicii imperialiste ruse.

Și în '98 vă amintiți, leul – de la unu, de la patru și de la șapte, s-a devalorizat pînă la 13 și cît? De două ori.

Și acum este a doua situație. Și știți care a fost problema noastră, a guvernelor de pînă la noi, pe timpul guvernării comuniste și a noastre? Că noi nu ne-am gîndit cum noi putem să acoperim această sumă, în cazul în care nu mai lucrează cetățenii peste hotare, prin exportul nostru, prin producerea noastră internă.

Iată unde-i problema. Dar nu sîntem împotrivă să-l invitați.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Ghimpu...

Domnul Mihai Ghimpu:

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Ghimpu,

Vă mulțumim frumos pentru intervenție, pentru lecțiile de economie, dar, în același timp, vă rog frumos să atrageți atenția, toți deputații, la prevederile articolului 47 ce țin de modificarea ordinii de zi și propunerile.

Nu sînt luări de cuvînt, sînt doar scurte intervenții pînă într-un minut. Cel care a făcut propunerea... va fi pusă, bineînțeles, la vot. Și, domnul Reidman, la fel, aplicînd articolul 46, cererea dumneavoastră privind modificarea ordinii de zi trebuie făcută în scris și motivat.

Iată de ce în baza articolului 46, dar atrag atenția că alineatul (4) prevede existența raportului sau a coraportului. În cazul de față nu există, nu există, dar, oricum, plenul decide.

Iată de ce, luînd în considerare că a fost o singură propunere scrisă din partea... din partea Frațiunii Partidului Socialiștilor... *(Rumoare în sală.)*

Pauză solicitați? Nu, punem la vot, sigur.

...se propune modificarea ordinii de zi prin a aduce... prin a introduce pe ordinea de zi proiectul de Hotărîre privind constituirea Comisiei de anchetă pentru elucidarea situației de pe piața financiară și valutară a Republicii Moldova, măsurile întreprinse privind stabilizarea cursului de schimb a leului moldovenesc în raport cu valutele internaționale și situația de la Banca de Economii, Banca Socială și Unibank.

Cine este pentru, vă rog frumos să votați.

Vă rog frumos, numărătorii să se expună.

N u m ă r ă t o r i i:

24 – „pentru”.

Sectorul nr.2 – 19.

Domnul Andrian Candu:

Sectorul nr.3?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.3 – 12.

Domnul Andrian Candu:

Cu votul majorității celor prezenți, subiectul este inclus pe ordinea de zi și va fi dezbătut.

Vă mulțumesc frumos. *(Aplauze.)*

Alte propuneri... *(Rumoare în sală.)* Alte propuneri nu sînt. *(Rumoare în sală.)*

Trecem la subiectul...

Domnule Dodon,

Alte propuneri?

În primul rând, dați-mi voie, în baza unei tradiții care este în Parlament, să vă felicităm cu ocazia zilei de naștere și să-i aducem un sincer „La mulți ani” domnului Dodon. (*Aplauze.*)

La ordinea de zi?

Da. Domnul Dodon.

Domnul Igor Dodon:

Domnule Președinte,

Noi, de fapt, am propus să fie primul subiect din ordinea de zi și să începem cu acest subiect.

Dacă este necesar ca colegii să se determine cu candidaturile în cadrul Comisiei de anchetă speciale în proiect, apropo, este proiectul de hotărâre, noi putem să luăm o pauză, pentru ca fiecare să-și prezinte propunerile în comisie, după care eu... autorii vor ieși la tribună și vor începe cu acest subiect – ordinea de zi a ședinței de astăzi.

De aceea, prima. Solicit ca acest subiect să fie primul în ordinea de zi.

Și doi. În caz dacă nu se acceptă sau se acceptă, noi solicităm o pauză de 15 minute, pentru a consulta fracțiunile parlamentare să vină cu propuneri privind componența acestei comisii.

Domnul Andrian Candu:

Domnul Filat,

Aveți cuvântul.

Domnul Vladimir Filat:

De fapt, eu solicitasem luare de cuvânt sau expunere înainte de a fi pus la vot această decizie.

Stimate domnule Președinte al Parlamentului,

Stimați colegi deputați,

Eu înțeleg și gravitatea problemei care trebuie s-o discutăm – stabilitatea pe piața financiară, situația din sistemul bancar. Însă dincolo de argumentele care au fost invocate trebuie să mai spunem, dar responsabil să spunem, că toate aceste probleme pe care urmează să le discutăm, fără ca instituțiile statului să fie funcționale, nu avem cum să și le rezolvăm.

Oamenii, despre care se vorbește atât de mult, grija față de oamenii care se manifestă foarte des doar prin fluturarea de drapele, au nevoie de soluții și au nevoie de decizii.

De aceea, din punctul nostru de vedere, este important ca să finalizăm această procedură, care vizează investirea Guvernului și după care să continuăm să discutăm oricare altă problemă care este de interes pentru oameni.

Aceasta ar fi fost propunerea.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc.

Domnule Ghimpu,
Mai aveți propuneri pentru ordinea de zi?

Domnul Mihai Ghimpu:

Deci... Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

Stimați cetățeni,

N-am susținut ideea socialiștilor și acesta cred că este primul și ultimul vot care noi votăm odată, împreună. Dar am votat numai pentru aceea ca să scoatem presiunile politice asupra Frațiunii Partidului Liberal și a Partidului Liberal, că chipurile, iată, noi dirijăm cu banca.

Noi n-avem nimic absolut comun cu politica băncii. Banca este o instituție independentă și acolo ia decizii Consiliul de administrație, din care fac parte: PL, PLDM, PD, încă AMN, PCRM și încă... nu știu câți acolo.

Mulțumesc.

Ca să fie clar.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim, domnule Ghimpu.

Cuvînt i se oferă domnului Lupu.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc, domnule Președinte al Parlamentului.

Stimați colegi,

Oamenii care ne privesc și ne ascultă, care au poate o mai puțină pregătire profesională, într-adevăr, li se pare la prima vedere că aici în sală toată lumea se dă ca și tare mari patrioți și oameni îngrijorați de situația pe piața valutară financiară.

Parțial nu neg, poate fi și așa. Însă de la o poștă, cel puțin noi, acei prezenți în această sală, vedem că toate discuțiile acestea au pornit de la interese de poziționări, interese corporative de partid, fiindcă și declarațiile care au fost făcute acum câteva minute în urmă demonstrează acest lucru: cine vrea să facă presiuni, cine vrea să fugă de sub aceste presiuni.

Eu cred că, în calitate de deputați, indiferent de coloratura politică, noi ne dăm foarte bine seama că fără investiția Guvernului, cu toate că instrumentele de bază se află în mâinile Băncii Naționale, dar nu toate... Noi știm foarte bine ce înseamnă puterea și acțiunea unui Guvern. Noi știm foarte bine, cine are pregătire economică cel puțin, cât de mult influențează situația pe piața financiară și politica fiscală pe care trebuie să o adopte Guvernul și să vină în Parlament, și măsurile de sprijin bugetar, și mă refer aici la bugetul țării, care tot trebuie să fie prezentat de către Guvern și noi să îl adoptăm cât mai rapid posibil în această sală.

De ce oare uităm de aceste lucruri? Pe care motiv vreau să vin cu un apel și cu o rugămintă respectuoasă pentru toți. Interesele corporative de partid, nu zic, sînt importante, dar nu gîndesc că ele sînt mai importante decît unele misiuni cărora trebuie să le facem față, și anume vorbesc aici de investiția Guvernului.

Un executiv înseamnă foarte multe și ca semnal politic, și ca unul psihologic, dar și ca instrumente concrete de aplanare și de rezolvare a unui șir întreg de probleme pe termen scurt și pe termen mediu.

Iată de ce, stimate domnule Președinte, rugămintea cu care vin este: să purcedem la examinarea subiectelor incluse pe ordinea de zi, am înțeles că sînt două, fără nici un fel de pauze. Lăsați jocurile la o parte. Să începem cu Guvernul, investim Guvernul, după care urmează toate celelalte subiecte.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.

Vreau să vă atrag atenția, dragi colegi, că am văzut că sînt mai multe mîini ridicate și butoane apășate.

Sîntem la partea ce ține de ordinea de zi. Nu deschideți alte dezbateri pe aceste subiecte. Alte subiecte – numai atunci cînd se discută în fond subiectul.

De aceea, domnule Dodon, ca să nu considere oamenii că vă facilitez atît de mult, ca și excepție pentru ziua dumneavoastră de naștere, vă mai dau cuvîntul ultima dată la subiectul ordinea de zi. (*Rumoare în sală.*)

O dată pe an.

Domnul Igor Dodon:

Da. Eu o să spun de ce insist.

Referitor la acei care vorbesc de principii și valori, și de poziționare. Lasă să iasă afară să discute cu oamenii care este prețul la medicamente, care este prețul la produsele alimentare, care este cursul valutar și pe urmă să ne spună... să ne citească lecții aici despre principii și valori.

În ceea ce ține de Mihail Feodorovici.

Mihail Feodorovici,

Acea că de ce ai votat cu socialiștii deja ai să povestești ca în bancul acela, că nu ai fată. Ai votat cu socialiștii. Eu mă bucur de acest lucru, pentru că ai votat în interesul țării.

Noi vom vota atunci cînd va fi necesar în interesul țării, veți veni cu vreo inițiativă, vom vota cu orișicare din această sală. Noi vorbim acum de o întrebare principială, este vorba de situația de pe piața valutară.

Stimați colegi,

În calitate de autor al acestui proiect, vă rog foarte mult, haideți să îl discutăm primul în ordinea de zi, după care vedem ce facem cu investirea Guvernului.

Vă mulțumesc.

Supuneți votului sau... începem discuția, luăm o pauză de 15 minute, creăm comisia și mergem înainte.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Ghimpu,

Bineînțeles, aveți dreptul la replică.

Domnul Mihai Ghimpu:

Domnule... sau tovarăș Igor Kremlinovici,

Să știți că fata dumneavoastră îmi displace foarte mult. Și... (*Rumoare în sală.*) Nu, eu am în vedere rolul de mireasă a lor la Kremlin. Aceasta am în vedere.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos...

Domnul Mihai Ghimpu:

Și când votez, votez întotdeauna cu gândul la cetățeni.

Ce ține de țară, votul încă urmează a fi. Ce ține de țara noastră.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Dragi colegi,

Voi fi nevoit să pornesc cronometrul și foarte regulamentar să ne încadrăm într-acel minut.

Luînd în considerare cele două propuneri ale Biroului permanent, prima ce ține de investirea Guvernului și cea de-a doua, votată în plenul Parlamentului, ce ține de formarea Comisiei de anchetă, vă rog frumos să aprobăm ordinea de zi cu aceste două subiecte.

Cine este pentru, vă rog să votați.

Unanim.

Ordinea de zi este aprobată. Cele două subiecte sînt astăzi pentru examinare.

Și trecem la primul subiect cel de... legat de acordarea votului de încredere Programului de activitate al Guvernului Republicii Moldova și întregii liste a Guvernului.

La fel ca și data trecută, am menționat că Regulamentul Parlamentului nu prevede o anumită procedură sau o modalitate expres, iată de ce propunerea este să avem...

Domnule Prim-ministru desemnat,

Aveți nevoie cam de cîte minute, 20, 30 de minute,? 20.

Douăzeci de minute are nevoie pentru prezentarea Programului, după care urmează sesiunea de întrebări-răspunsuri. Vă propun să ne încadrăm în vreo 40 – 45 de minute. Și, ulterior, raportul comisiei, luările de cuvînt din partea reprezentanților fracțiunilor și votul.

Cine are alte propuneri?

Domnule Dodon,

Vă rog frumos.

Domnul Igor Dodon:

Stimați colegi,

În primul rînd, nu ați acceptat. Deja ați aprobat. Începem cu acest subiect. Nu-i nimic, ajungem și la situația din sectorul bancar tot astăzi, dar rugămintea este în ceea ce ține de Regulamentul ședinței, de dezbateri.

Propunerea este să avem două ore pentru întrebări și răspunsuri, pentru că avem o persoană nouă comparativ cu domnul Leancă care o anumită experiență a avut, bună, rea, dar a avut și i-am dat o oră la întrebări și răspunsuri.

Aici avem o persoană cu totul nouă care... nu știu, are idee sau nu unde își vîră capul, dar ar fi bine să avem două ore pentru runda de întrebări și răspunsuri.

Aceasta este propunerea noastră, a Frațiunii Partidului Socialiștilor. Și vă rog să o supuneți votului.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Sigur.

Alte propuneri?

Biroul permanent a propus 60 de minute. Domnul Dodon, din partea Frațiunii Partidului Socialiștilor, a propus 120 de minute.

Prima propunere a Biroului permanent o supun votului: 60 de minute – sesiunea de întrebări-răspunsuri. Cine este pentru?

Majoritatea este pentru.

Cea de-a doua propunere nu o mai supun votului.

Și cu aceasta, dacă nu sînteți... nu aveți nimic împotriva, să începem.

Domnule Gaburici,

Vă invităm la tribuna centrală pentru a prezenta Programul Guvernului.

Aveți la dispoziție pînă la 20 de minute.

Domnul Chiril Gaburici – *candidat desemnat la funcția de Prim-ministru al Republicii Moldova:*

Stimate domnule Președinte,

Onorat prezidium,

Stimați domnilor deputați,

Stimați reprezentanți ai Corpului diplomatic,

Onorată asistență,

Astăzi am venit în fața dumneavoastră pentru a încerca să identificăm împreună o soluție pentru situația de impas politic în care se află de ceva timp țara noastră, Republica Moldova.

Nu în zadar mi-am început discursul punînd cuvîntul „împreună” sub accent, căci ferma mea convingere este că această situație în care sîntem, doar acționînd în comun, putem garanta Republicii Moldova și cetățenilor acestei țări un viitor prosper, așa cum și-l merită.

După cum bine știți, eu vin dintr-un domeniu în care astfel de cuvinte ca: a munci, echipă, dezvoltare, succes, prosperitate și altele de acest gen sînt cuvinte de bază, sînt definatorii și sînt cuvinte cheie. Vă asigur că anume aceste cuvinte vor sta la baza tuturor acțiunilor pe care le voi avea în calitate de Prim-ministru al Republicii Moldova.

Am acceptat oferta de a candida la funcția de Prim-ministru al Republicii Moldova după o analiză a contextului politic actual, a etapelor parcurse de

Republica Moldova pînă în prezent și a oportunităților, dar și a provocărilor ce stau în fața noastră ca stat.

Am făcut toate aceste lucruri, deoarece pentru mine funcția de Prim-ministru nu este doar o onoare, ci este o mare responsabilitate.

Înțeleg perfect că de prestația mea și de a echipei mele va depinde prezentul și viitorul Republicii Moldova. Dar mai știu că presiunea misiunii deloc ușoare ce ne revine ne va face să fim mai buni, mai puternici, mai eficienți în acțiunile pe care le vom putea întreprinde zi de zi în beneficiul cetățenilor Republicii Moldova.

În calitatea mea de Prim-ministru, împreună cu colegii din Guvern, dar și cu suportul dumneavoastră, domnilor deputați, voi continua toate acele procese importante demarate anterior, voi asigura continuitatea proceselor de democratizare, reformare și integrare europeană, astfel încît să ajungem să trăim cu toții într-un stat liber, democrat, european și prosper.

Stimați domnilor deputați,

Revenind la Programul de guvernare menționat mai sus, vreau să vă spun că acesta, în linii mari, corespunde obiectivelor ce trebuie să stea în fața Republicii Moldova ca stat ce tinde să devină unul prosper și unul dezvoltat.

Evident, am venit și eu cu unele propuneri pe marginea acestui program și ele se regăsesc în documentul pe care îl aveți acum în fața dumneavoastră.

În continuare mă voi referi la principalele direcții de activitate pe care le voi avea eu împreună cu viitorul Guvern.

Consolidarea statului de drept va fi o prioritate absolută pentru Cabinetul de miniștri pe care îl voi conduce, ori fără un autentic stat de drept nu vom putea vorbi nici de o continuare a cursului de integrare europeană, nici de dezvoltarea economiei, nici de protecția socială adecvată a cetățenilor, nici de dezvoltarea oricărui alt domeniu.

Eliminarea constrîngerilor ce împiedică buna funcționare a mediului de afaceri va fi un alt obiectiv ce va sta la baza activității Guvernului pe care îl voi conduce.

Ferma mea convingere este că, atîta timp cît nu vom avea o economie dezvoltată, nu vom putea vorbi în Republica Moldova – stat prosper.

Chiar dacă în ultimii ani s-au depus eforturi considerabile în vederea excluderii barierelor ce împiedică buna dezvoltare a businessului, acesta continuă să rămîna încă încătușat.

Sînt în contact permanent cu oamenii de afaceri și vreau să vă spun, ca din prima sursă, businessul din Republica Moldova continuă să fie sufocat de birocrație. Mulți funcționari de stat continuă să își perceapă funcția ca pe o afacere profitabilă, exercitînd continuu presiuni asupra mediului de afaceri. Toate aceste practici trebuie eliminate. Iar noi trebuie să pornim de la premisa că mediul de afaceri este partenerul nostru, partenerul statului în asigurarea unui trai prosper al cetățenilor. Nu este un dușman sau un oponent, sau, și mai grav, o sursă de îmbogățire pentru funcționarii corupți.

În context, vreau să menționez că lupta cu corupția de asemenea va fi o prioritate pentru Guvernul pe care îl voi conduce. În lupta cu corupția partenerul nostru de bază trebuie să fie cetățeanul. Și cînd spun cetățeanul, am în vedere atît

omul simplu care se confruntă în viață de zi cu zi cu birocrația și cu abuzurile funcționării, cât și omul din business, omul din afaceri, care de multe ori pur și simplu este în situația de a da mită pentru a supraviețui.

Vom face acest front comun cu acești oameni, vom explica tuturor că fenomenul corupției poate dispărea doar atunci, când îl vom... când nu îl vom alimenta în permanență, doar atunci când vom aplica în comun o lovitură bine organizată. Toate aceste puncte anunțate de mine vor fi direcțiile de activitate prioritare pentru noul Guvern. Și eu le văd dezvoltate doar ca părți ale unui tot întreg. Le-am concentrat aici împreună, pentru că ferma mea convingere este că ele nu pot să se dezvolte în mod separat, ci doar în armonie, fiecare din ele în strictă dependență cu celelalte.

Aceasta, de fapt, va fi filosofia abordării Guvernului pe care îl voi conduce. Adică în tendința noastră de a asigura Republicii Moldova o dezvoltare accelerată, vom acționa concomitent în toate direcțiile prioritare de activitate, pentru a nu permite apariția unor decalaje între ele sau adâncirea prăpastiei între diverși actori sociali, între diverse pături ale societății noastre.

Stimați deputați,

Când vorbim despre prăpastia existentă în societatea noastră, nu putem trece cu vederea nici enormul decalaj dintre acei puțini, care trăiesc bine în Republica Moldova și acei mulți, nivelul de viață al cărora lasă de dorit. O preocupare a noastră trebuie să devină sporirea veniturilor celor cu posibilități materiale reduse, eradicarea sărăciei care va fi și ea una dintre prioritățile noastre.

Majoritatea studiilor în domeniu arată că în cea mai mare parte sărăcia în Republica Moldova este concentrată în mediul rural. De aceea trebuie să acordăm o atenție deosebită dezvoltării teritoriilor, inclusiv dezvoltării agriculturii. Pentru Guvernul pe care îl voi conduce, dezvoltarea sectorului agricol va fi un domeniu de preocupare mare permanentă. Aducerea noilor tehnologii, stimularea investițiilor în agricultură, susținerea continuă a celor ce vor crea locuri de muncă în agricultură vor fi doar câteva dintre direcțiile în care vom acționa ferm și consecvent.

Totodată, atunci când vorbim despre moldovenii noștri plecați peste hotare, noi nu trebuie să-i tratăm doar ca pe potențiali antreprenori sau angajați în agricultură. Trebuie să le mulțumim acestor oameni pentru aportul constant pe care l-au avut în dezvoltarea unor domenii de activitate importantă din Republica Moldova, în toți acești ani care au fost pînă acum. Este suficient să aruncăm o privire pe statistica oficială, pentru a înțelege cât de mult au făcut ei pentru țara noastră.

Stimați deputați,

Onorată asistență,

În continuare, aș dori să mă opresc la capitolul „politica externă”. O prioritate în acest domeniu va fi continuarea cursului de integrare europeană. În această direcție Republica Moldova a obținut succese de-a dreptul remarcabile în ultimii ani. Am devenit campioni în cadrul Parteneriatului Estic, am obținut statut de membru asociat al Uniunii Europene, am obținut regim liberalizat de vize pentru cetățenii noștri. Avem Acord de Comerț Liber cu Uniunea Europeană. Am

aderat la spațiul aeronautic european comun. Însă toate aceste frumoase realizări trebuie să își găsească continuitate. Și vreau să vă asigur că anume acest cuvânt „continuitate” va caracteriza toate acțiunile noastre în domeniul dat.

Imediat după investirea Guvernului urmează să revenim asupra activității Consiliului de Asociere, asupra activității Comisiei guvernamentale pentru integrare europeană, asupra contactelor permanente cu partenerii noștri de la Bruxelles.

Consider că vom munci consecvent în baza unei agende de integrare clare. Este real ca în câțiva ani Republica Moldova să devină membru cu drepturi depline al Uniunii Europene. În paralel cu procesul de integrare europeană, noi trebuie să continuăm dezvoltarea bunelor relații cu țările vecine, dar și cu partenerii noștri tradiționali. Și aici am în vedere așa state ca: Ucraina, România, Federația Rusă, Statele Unite ale Americii, China, Japonia și toate acele țări cu care am stabilit de-a lungul anilor relații de colaborare bună și interes reciproc.

Republica Moldova are nevoie de parteneri și prieteni în plan extern mai mult ca oricând. De aceea trebuie să facem tot posibilul pentru a ne asigura că acest obiectiv va deveni realitate.

De asemenea o atenție deosebită urmează să acordăm în continuare organizațiilor străine la care sîntem parte și care joacă un rol decisiv în dezvoltarea Republicii Moldova ca stat, în soluționarea problemelor cu care ne confruntăm periodic. Aici am în vedere, în primul rînd, Consiliul Europei, Organizația Națiunilor Unite, Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa, dar și multe alte organizații internaționale sau regionale cu care am stabilit de-a lungul anilor bune relații de colaborare.

Atunci cînd vorbim despre buna colaborare cu organizațiile internaționale, nu putem trece cu vederea rolul pe care îl joacă unele dintre ele în procesul de reglementare a problemei transnistrene – una dintre cele mai grave probleme cu care se confruntă Republica Moldova deja mai bine de două decenii. Aș menționa aici rolul OSCE care are statut de mediator și viitor garant în acest proces, dar și rolul Uniunii Europene care este observator în cadrul formatului „5 + 2”. În paralel urmează să consolidăm măsurile de încredere dintre cele două maluri ale Nistrului, să continuăm să depunem efort în cadrul formatului „1 + 1” și să facem în continuare atractiv malul drept al Nistrului pentru locuitorii de pe malul stîng al Nistrului.

Totodată, trebuie să promovăm cu aceeași fermitate mesajul privind necesitatea retragerii trupelor, armamentului rusesc din regiunea transnistreană, așa cum prevede decizia summitului OSCE de la Istanbul, dar și mesajul privind necesitatea democratizării și demilitarizării malului stîng al Nistrului. Sînt obiective deloc ușoare. Dar noi nu avem alte soluții decît să mergem pe această cale, să continuăm să depunem efort și să obținem realizarea lor pas cu pas.

Stimați deputați,

Am vorbit mai sus despre parteneriatul pe care vrem să-l avem cu mediul de afaceri, despre parteneriatul cu organizațiile străine, despre parteneriatul cu cetățenii aflați peste hotare.

Iar acum aş vrea să vă vorbesc puţin despre parteneriatul care ni-l propunem drept scop să-l avem cu societatea civilă şi cu mass-media. Şi când spun acest lucru, nu-mi doresc să atentez la libertatea presei care, e ştiut lucru, trebuie să fie în opoziţie faţă de orice guvernare, indiferent de culoarea politică a acesteia. În parteneriat, am în vedere dimensiunea activităţii comune pe care o pot avea structurile societăţii civile şi mass-media, pe de o parte, şi Guvernul, pe de altă parte.

Vreau să îi îndemn pe jurnalişti să fie incisivi, să-şi facă datoria exact aşa cum e corect, să fie într-un stat democratic, să ne semnaleze toate abuzurile şi toate cazurile ieşite din comun, aşa ca noi, în limita competenţelor noastre, să putem interveni, asigura soluţionarea acestor probleme.

Pe reprezentanţii societăţii civile vreau să-i îndemn să fie vigilenţi, să monitorizeze atent actul guvernării şi de asemenea să semnaleze orice abatere de la normal, dar să vină şi cu soluţii. Noi vom fi tot timpul deschişi, receptivi atât la critică, cât şi la propunerile bune. Pentru că un Guvern care se închide în interior nu are cum să fie un Guvern eficient, conectat la necesităţile societăţii şi în stare să soluţioneze problemele cu care se confruntă oamenii.

Profit de ocazie, pentru a face un apel la colaborare către mediul academic, cu care am avut o bună discuţie în dimineaţa zilei de 16 februarie.

În faţa academicienilor mi-am asumat un angajament ferm, pe care sînt decis să-l duc la îndeplinire – susţinerea ştiinţei şi inovaţiei, al transferului tehnologic şi a cunoaşterii ca elemente indispensabile ale dezvoltării societăţii noastre.

În egală măsură mizez şi pe o bună colaborare cu sindicatele şi patronatele, partenerii de dialog social ai Guvernului.

Discuţiile avute cu reprezentanţii lor mă determină să privesc cu mult optimism colaborarea noastră de mai departe.

Astfel de parteneriate îmi doresc în calitate de Prim-ministru şi mizez, din tot sufletul, că ele vor reuşi, căci numai avînd parteneri puternici vom putea realiza toate scopurile propuse în Programul de guvernare pe care îl aveţi acum în faţă.

Onorată asistenţă,

Este evident că în acest discurs nu pot să mă refer la întregul Program de activitate al Guvernului, care prevede subiecte, obiecte şi acţiuni concrete la toate dimensiunile de activitate importantă care sînt: educaţie, cultură, tineret şi sport, sănătate, protecţie a mediului etc.

Fiecare dintre dumneavoastră poate face cunoştinţă în detaliu cu acest Program, dar ceea ce vreau eu să menţionez acum este faptul că Programul respectiv reflectă dorinţa noastră de a dezvolta în continuare Republica Moldova şi de a merge pe calea progresului şi bunăstării, şi de a deveni cu adevărat un stat modern.

Acest Program întruneşte toate elementele de bază necesare pentru a asigura coeziunea socială, consolidarea societăţii noastre şi spun acest lucru cu toată responsabilitatea.

Nu în zadar am pus accent pe consolidarea societăţii, pentru că ferma mea convingere este că anume aceasta este cea mai mare provocare care stă acum în

fața noastră. Și nu mă refer doar la noul Guvern, ci la întreaga clasă politică din Republica Moldova.

Acum avem nevoie mai mult ca oricând de unitate națională, de consolidarea societății, căci numai astfel ne vom putea mișca înainte și realiza toate acele scopuri pe care le avem și pe care le găsiți reflectate în Programul de guvernare pentru care solicit votul dumneavoastră, stimați deputați.

Astăzi, în Parlamentul Republicii Moldova, poate fi făcut un prim pas, dar foarte important spre realizarea obiectivului de unitate națională despre care am vorbit mai sus. Iar acest prim pas, dacă nu cu vot comun, atunci cel puțin cu vot majoritar pentru Programul de activitate și pentru Guvernul care am venit să vi-l prezint.

Astăzi avem o posibilitate reală de a readuce Republica Moldova în albia stabilității și dezvoltării normale, lucruri extrem de importante în contextul evenimentelor care au loc în țară, dar și în imediata noastră vecinătate.

Stimați deputați,

Vă îndemn să votați, nu ca politicieni, nu ca reprezentanți ai diferitor partide politice, dar ca cetățeni ai Republicii Moldova.

Ne dorim cu toții ca țara noastră să trăiască, să depășească incertitudinea și impasul politic, să facă un nou pas spre realizarea obiectivelor pe care le are, și anume de a oferi cetățenilor un trai decent, un viitor demn.

Și acum, dați-mi voie să dau citire listei membrilor Cabinetului de miniștri, pentru care solicit votul dumneavoastră:

Chiril GABURICI – Prim-ministru

Stephane Christophe BRIDE – viceprim-ministru, ministru al economiei

Natalia GHERMAN – viceprim-ministru, ministru al afacerilor externe și integrării europene

Victor OSIPOV – viceprim-ministru

Anatol ARAPU – ministru al finanțelor

Oleg EFRIM – ministru al justiției

Oleg BALAN – ministru al afacerilor interne

Viorel CIBOTARU – ministru al apărării

Vasile BÎTCA – ministru al dezvoltării regionale și construcțiilor

Ion SULĂ – ministru al agriculturii și industriei alimentare

Vasile BOTNARI – ministru al transporturilor și infrastructurii drumurilor

Sergiu PALIHOVICI – ministru al mediului

Maia SANDU – ministru al educației

Monica BABUC – ministru al culturii

Ruxanda GLAVAN – ministru al muncii, protecției sociale și familiei

Mircea BUGA – ministru al sănătății

Serghei AFANASENCO – ministru al tineretului și sportului

Și Pavel FILIP – ministru al tehnologiei informației și comunicațiilor.

Vă mulțumesc pentru atenție.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Sîntem la începutul sesiunii de întrebări-răspunsuri.
Rog colegii deputați desemnați și în calitate de candidați miniștri să-și ia locurile în tribuna Guvernului, pentru eventuale întrebări care vor fi.

Domnule Streleț,
Aveți o propunere?

Domnul Valeriu Streleț:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Noi avem o solicitare. În conformitate cu articolul 102 alineatul (6) din Regulament, este dreptul Frațiunii, înainte de a cronometra începutul runde de întrebări-răspunsuri, să ne acordați o pauză de jumătate de oră.

Domnul Andrian Candu:

Este dreptul Frațiunii...

Domnul Valeriu Streleț:

Mersi...

Domnul Andrian Candu:

...și prevederile regulamentare.

De aceea, se oferă pauză de 30 de minute pînă la 15.25.

P A U Z Ă

*

* * *

D U P Ă P A U Z Ă

Domnul Andrian Candu:

Dragi colegi,

Am să vă rog să luați locul. Sîntem deja în mică reținere. (*Rumoare în sală.*)

Dragi colegi,

Am să vă rog să luați locul. Continuăm ședința. (*Rumoare în sală.*)

Înțeleg, stimate domnule Gaburici, că aveți de făcut un anunț.

Vă rog frumos.

Domnul Chiril Gaburici:

Domnule Președinte,

Vă mulțumesc mult.

Dragi, stimați deputați,

Am venit cu o mică rectificare a listei de candidați ai Cabinetului de miniștri, și anume la poziția „ministru al justiției”, în loc de Oleg Efrim va fi Vladimir Grosu.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.

Domnul Streleț.

Domnul Valeriu Streleț:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Reieșind din anunțul făcut de către domnul Prim-ministru desemnat, aș ruga Comisia juridică, numiri și imunități, doamna președinte al comisiei, să anunțe dacă au nevoie de o pauză, pentru a rectifica raportul comisiei.

Domnul Andrian Candu:

Doamnă Apolschii,

Vă rog frumos.

Doamna Raisa Apolschii:

Mulțumesc.

Da, o să avem nevoie de o pauză, să ne întrunim în comisie.

Domnul Andrian Candu:

Cît timp?

Doamna Raisa Apolschii:

Eu cred că 5 minute este suficient.

Domnul Andrian Candu:

Foarte operativ.

Aveți la dispoziție 5 minute.

Vă mulțumesc frumos.

Revenim în 5 minute. *(Rumoare în sală.)*

Bine, zece. Haideți la și 45.

Vă mulțumesc frumos. *(Rumoare în sală.)*

Anunțați sala unde... *(Rumoare în sală.)*

Fracțiunea Partidului Democrat.

Vă rog frumos.

Mersi.

Doamna Raisa Apolschii:

Eu am să rog membrii comisiei să se apropie în sala numărul... *(Rumoare în sală.)* La Frațiunea Partidului Liberal Democrat.

Vă rog.

P A U Z Ă

*

* * *

DUPĂ PAUZĂ

Domnul Andrian Candu:

Vă rog frumos, Secretariatul, să faceți o chemare în sală a deputaților.

Rog frumos, candidatul să se apropie de tribuna principală.

Deputații să ia locul.

Și începem sesiunea de întrebări-răspunsuri. Este 15 și 47. Sesiunea va dura pînă la 16 și 47 – 60 de minute.

Potrivit înscrierilor, domnului Ceban i se oferă posibilitatea să pună primele două întrebări regulamentare.

Vă rog frumos.

Domnul Ion Ceban:

Vă mulțumesc mult, domnule Președinte.

Domnule candidat,

Am citit cu atenție Programul dumneavoastră de guvernare. Mi-am dat seama că Programul este identic cu cel al domnului Leancă. Mă gîndeam că, poate, eventual, ar putea să fie o diferență în acest sens, pentru că ar putea să vă poarte și ghinion, știți.

Dar, întrebarea. Politica externă și relațiile comerciale. Dumneavoastră v-ați referit, așa, pe scurt. Vreau să vă întreb următorul lucru: am auzit despre relațiile cu Uniunea Europeană. Am citit despre parteneriatul strategic cu Statele Unite. La fel, nu am văzut ca și în programul precedent, pentru că sînt identice, parteneriatul strategic, care a fost în permanență în programele de guvernare a tuturor Guvernelor din Republica Moldova, cu Federația Rusă.

Știți foarte bine că avem acolo peste 700 de mii de cetățeni care lucrează, peste 70 la sută din... deci din produsele noastre tradiționale se exportau, pînă a semna dumneavoastră, nu dumneavoastră personal, dar guvernarea, Acordul de Asocierie și acum avem pierderi de sute de milioane. De acolo sîntem aprovizionați practic în totalitate cu resursele energetice.

Eu nu am auzit dacă veți pleda dumneavoastră pentru normalizarea relațiilor și aprofundarea acestora cu Federația Rusă. Știți că acum sînt tensionate. Iarăși, de vină, spun eu, că este guvernarea. Veți pleda pentru normalizare? Veți pleda pentru aprofundare? Veți pleda pentru restabilirea exportului, pentru migranți și pentru alte lucruri care sînt importante pentru țara noastră?

Domnul Chiril Gaburici:

Stimate domnule deputat,

Vă mulțumesc foarte mult pentru această întrebare.

Da, aveți perfectă dreptate, la baza acestui program prezentat de mine și de colegii mei stă programul la care a lucrat domnul Prim-ministru Leancă și echipa dumnealui.

Am făcut discuții, am dus negocieri, am dus consultații și consultări cu societatea civilă, cu patronatele, cu sindicatele, cu Corpul diplomatic la acest program.

Am adăugat careva rectificări la program, dar am pregătit o listă întreagă de idei, păreri, sugestii care, noi credem și considerăm că, pot fi implementate și pot fi... pot apărea deja în planul de acțiuni care urmează să fie elaborat.

Ceea ce ține de relațiile cu Federația Rusă. Noi considerăm că este important să avem relații diplomatice bune cu toți partenerii, cu toți vecinii în special, dar și cu partenerii care sînt, din punct de vedere economic, importanți pentru noi. Și Federația Rusă este unul dintre partenerii economici importanți pentru noi.

Mai mult decît atît, privind ce se întîmplă în țările vecine, este și mai important pentru noi să avem relații diplomatice foarte bune cu aceste țări, să le păstrăm și să le creștem.

Ceea ce ține de oamenii noștri care lucrează acolo, care activează în Federația Rusă. Noi știm că există un număr foarte mare de cetățeni ai Republicii Moldova care funcționează, lucrează, activează în Federația Rusă și credem că este important ca ei să se simtă bine acolo, ei să poată transmite remitențele acasă, ca aici familiile lor, frații, surorile, părinții să poată beneficia de aceste surse.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.

A doua întrebare.

Domnul Ion Ceban:

Domnule Președinte,

O întrebare de specificare.

Pentru mine era important să înțeleg că va depune toate eforturile, în calitate de Prim-ministru, pentru a debloca exporturile și tot așa mai departe.

Întrebarea numărul doi.

Domnule candidat,

În Federația Rusă este deschis un dosar penal cu nr.958. Sînteți pus sub acuzare. Este pe numele dumneavoastră cu articolul 327 punctul 3 și articolul 322 punctul 1: falsificarea actelor și traversarea ilegală a frontierei de stat.

Eu vreau să vă întreb: în condițiile în care veți depune aceste eforturi, nu vă este frică de faptul că în tentativa dumneavoastră de a pleca, de a debloca aceste relații ați putea de la aeroport să ajungeți direct după gratii, pentru că este și mandat de arest pe numele dumneavoastră în această circumstanță? (*Rumoare în sală.*)

Și dacă tot ați vorbit despre campioni, vreau să vă spun că avem un campion în Republica Moldova, dar recunoscut la nivel mondial, demis pentru acte de corupție. Este singurul Premier demis pentru acest lucru. Am putea avea al doilea campion care ajunge după gratii tot Prim-ministru.

Vreau să vă întreb: nu vă este frică?

Domnul Chiril Gaburici:

Nu am fost citat de Federația Rusă la acest capitol. Nu știu și nu cunosc pînă astăzi sau nu știu cînd a apărut știrea despre acest mandat. (*Rumoare în sală.*) Ceea ce mă face să cred că situația din ultimele cîteva zile a făcut să apară așa gen de știri.

A fost un caz în anul 1999 sau 2000 cînd... (*Rumoare în sală.*) OK, nu îmi amintesc exact, cînd am avut careva neclarități la frontieră, dar s-a epuizat pe loc. De atunci nu am fost... și nu am fost informat.

Mai mult ca atît, am continuat să vizitez Federația Rusă de multe ori, de nenumărate ori pînă acum.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.

Domnule Ghilețchi,

Vă rog frumos, aveți cele două întrebări.

Prima întrebare.

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Da. Mulțumesc.

Domnule candidat la funcția de Prim-ministru,

Eu sînt aici, în față, dacă vă uitați la mine. Da.

Revin la primele cuvinte din discursul dumneavoastră în care ați menționat un element foarte important, cel legat de un viitor prosper.

Criza politică prelungită, provocările geopolitice extrem de complicate, formarea cu greu a Guvernului, toate acestea luate împreună alimentează îndoielile și frămîntările care există astăzi în societate cu privire la vectorul nostru european.

Domnul Iurie Leancă a declarat că el este eurofilul numărul 1. Care este poziția dumneavoastră și a Guvernului pe care vreți să îl conduceți cu privire la vectorul european al Republicii Moldova, pentru a transmite un mesaj clar societății, astăzi, cînd sînteți investiți în această funcție extrem de importantă și responsabilă?

Domnul Chiril Gaburici:

Stimate domnule deputat,

Vă mulțumesc foarte mult pentru această întrebare.

Aveți perfectă dreptate că Guvernul precedent a investit foarte mult și a muncit foarte mult la capitolul vectorul european. S-au făcut o mulțime de planuri, o mulțime de acțiuni care urmează să fie îndeplinite. Și noi... și am menționat și în discursul meu anterior că această... cuvîntul de bază care stă la filosofia noastră este că noi vom continua același drum, același vector european.

Și vom face tot posibilul de a merge pe această direcție, pentru că înțelegem foarte bine că Acordul de Asociere cu Uniunea Europeană ne impune o mulțime de reforme care trebuiesc îndeplinite. Aceste reforme sînt doar pentru binele nostru și doar pentru binele cetățeanului nostru.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mai aveți întrebări? Nu?

Domnul Valeriu Ghilețchi:

Da. Vă mulțumesc.

Nu îmi rămîne decît să vă urez mult succes. Dumnezeu să vă ajute în implementarea acestui Program de guvernare pe care l-ați prezentat astăzi, conștientizînd că este o sarcină extrem de dificilă, dar aveți și un sprijin pe această cale, pentru viitorul Republicii Moldova.

Domnul Chiril Gaburici:

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.

Domnule Stati,

Vă rog frumos, două întrebări.

Prima întrebare.

Și se pregătește domnul Ghimpu.

Domnul Sergiu Stati:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule candidat la funcția de Prim-ministru desemnat, domnule Gaburici, Am ascultat cu atenție discursul dumneavoastră. Evident că în 20 de minute este dificil ca să formulezi, în absolută claritate pentru toți, Programul ce urmează să fie realizat de către Guvern, în caz dacă o să obțineți votul necesar.

Și în sensul acesta vreau ca să vă adresez două întrebări pentru precizare.

Prima. Cum Guvernul presupune, ținînd cont de situația dificilă care există acum în industrie, cum Guvernul sau cum vedeți dumneavoastră prioritățile în dezvoltarea industriei în Republica Moldova? Și care în acest sens urmează să fie prioritățile în acest domeniu pentru dumneavoastră și pentru Guvernul care va activa?

Domnul Chiril Gaburici:

Stimate domnule deputat,

Vă mulțumesc pentru această întrebare. Este important să putem atrage investiții în țară. Aceste investiții pot fi atrase în domeniul industriei. Acest domeniu, văzîndu-l în curs de dezvoltare, va da posibilitate să avem locuri adiționale de muncă, va da posibilitate să avem salarii bine plătite pentru cetățeni, va da posibilitate să avem taxe plătite statului mai mult, va da posibilitate în general să avem o creștere economică. Vom face tot posibilul împreună cu echipa ca să putem atrage investiții, care vor urma să fie investite în industria republicii, în industria țării.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc.

Domnul Stati – a doua întrebare.

Domnul Sergiu Stati:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Și a doua întrebare, domnule Gaburici, care de fapt este într-un fel, reiese din prima întrebare, dar ține deja de agricultură. Cunoașteți că la fel și în domeniul agricol avem foarte multe probleme. Respectiv mă interesează cum dumneavoastră, în contextul dezvoltării industriei în Republica Moldova, presupuneți ca să purcedeți la acordarea unei asistențe, inclusiv prin crearea parteneriatului public-privat în domeniul agricol, inclusiv în perioada post-recoltă, care este extrem de complicată pentru agriculturii noștri, pentru fermierii noștri care nu au piețe acum de desfacere, se ciocnesc cu foarte mari dificultăți în realizarea mărfii sale.

Mulțumesc.

Domnul Chiril Gaburici:

Vă mulțumesc foarte mult pentru întrebare, stimată domnule deputat.

Agricultura, cum știm cu toții, este o ramură foarte importantă pentru noi. Și noi sîntem o țară agricolă, nu putem să negăm acest lucru. Este nevoie, în primul rînd, de ajutorat cetățenii noștri care se ocupă cu... fermierii noștri care se ocupă cu agricultura. Trebuie de căutat parteneri care sînt gata să vină să investească, să modernizeze procesul de lucru în agricultură, care astăzi poate lasă de dorit.

Una din probleme pe care eu am văzut-o la prima vedere ar fi asimilarea corectă a acestor bugete. Și aici problema eu o văd în faptul că acei care aplică pentru astfel de bugete, pentru astfel de fonduri care i-ar ajuta să soluționeze sau să ușureze, sau să eficientizeze activitatea lor, nu au cunoștințele poate necesare. Și noi vedem una din soluții – o instruire corectă a fermierilor în a aplica corect, în a atrage aceste investiții și acești bani, care urmează să fie investiți în domeniul agriculturii.

Un lucru foarte important, pe care vreau să-l menționez, este piața de desfacere. Și aici noi, Guvernul, trebuie să fim, să luăm o poziție foarte fermă, foarte activă și să ducem negocieri cu toți partenerii noștri, cu toți prietenii noștri. Vorbesc despre statele din... despre statele lumii cu care avem relații bune și trebuie să ne asigurăm că produsele noastre pot ajunge pe piața lor. Și aceasta va da posibilitate și celor din agricultură să fie mai liberi în cazul cînd investesc, în cazul cînd merg, cînd își asumă riscul de a merge în așa gen de afacere.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumesc frumos.

Domnul Ghimpu – prima întrebare.

Vă rog frumos.

Și se pregătește domnul Novac.

Domnul Mihai Ghimpu:

Mulțumesc.

Domnule viitor Prim-ministru,

Spuneți-mi, vă rog, cum considerați dumneavoastră, astăzi securitatea cetățenilor noștri este sau pacea cetățenilor este asigurată sau nu este? Și dacă nu sau dacă da, răspunsul: încotro vedeți dumneavoastră direcția – spre NATO sau spre tancul rusesc? Și a doua întrebare voi avea.

Domnul Chiril Gaburici:

Stimate domnule deputat, domnule Președinte Ghimpu,

Vă mulțumesc foarte mult pentru întrebare. (*Rîsete în sală.*)

Domnul Andrian Candu:

Răspundeți, răspundeți, domnule Gaburici.

Domnul Chiril Gaburici:

Revenim la întrebare. Deci este vorba despre securitatea țării, este vorba despre securitatea cetățeanului nostru. Eu cred că noi avem foarte mult de lucru în acest domeniu. Avem o mulțime de parteneri în afara țării, care sînt gata să vină cu expertiza lor, care sînt gata să împărtășească cunoștințele lor cu noi, pentru a fi implementate și pentru a soluționa acest capitol. Nu văd tancurile rusești. Am menționat în discursul meu, că, ba dimpotrivă, noi vedem soluționarea problemei în Transnistria prin demilitarizarea acestei regiuni. Văd implicarea Uniunii Europene în acest proces, văd implicarea Națiunilor Unite, văd implicarea altor parteneri strategici pentru a soluționa problema noastră cu securitatea cetățeanului. Dar noi trebuie să rămînem o țară independentă, neutră și suverană. (*Aplauze.*)

Domnul Andrian Candu:

A doua întrebare.

Vă rog frumos.

Domnul Mihai Ghimpu:

Mulțumesc, că am înțeles că tot armamentul rusesc, după ce formăm... se formează Guvernul, se duce la „Metalferos”. (*Aplauze.*) Da, este o soluție nu rea.

Și a doua întrebare o am către viitorul ministru al apărării, care demult visează, domnul Viorel Cibotaru.

Domnul Andrian Candu:

Vă rog frumos, domnul Cibotaru.

Domnul Mihai Ghimpu:

Așa, fiți atent, deci în... nu, în 2010 pe data de 20 septembrie la o emisiune despre problema privind prezența armatei, conflictul în Transnistria, dumneavoastră ați spus următoarele cuvinte, citez: „Republica Moldova este o confederație asimetrică, în care o parte deloc nu depinde de autoritățile de la

Chișinău, iar altă parte, iar alta depinde doar economic. Este vorba de autonomia teritorială Gagauz-Yeri. Haideți, atunci să formăm o federație”. Acesta este citatul, închei citatul.

Mai departe deci comentează... Știți că după fiecare emisiune orișice televiziune ia un punct de vedere al participantului și îl prezintă ca știre. Și continuă. „Potrivit expertului, adică dumneavoastră, noi ne dorim întoarcerea la situația a unui stat unitar. Dar în asemenea caz trebuie să așteptăm când populația din dreapta Nistrului își va dori cu adevărat acest lucru, iar acea de pe malul stîng va conștientiza că are nevoie de acest pas. Cibotaru consideră că, în aceste circumstanțe, o soluție pentru diferendul transnistrean ar fi: formarea unei federații din care fac parte Transnistria și Găgăuzia”. Și domnul Boțan vă dă replica. Domnul Boțan spune... Igor Boțan. (*Rumoare în sală.*) Nu, stați. Dar ce voi vorbiți ori eu vorbesc? (*Rîsete.*) Nu înțeleg.

Domnul Andrian Candu:

Domnul Ghimpu,

Dumneavoastră vorbiți, dar este timp regulamentar.

Vă rog frumos, aveți un minut la dispoziție suplimentar. Da, aveți un minut.

Domnul Mihai Ghimpu:

... „Tabu în Republica Moldova și o asemenea turnură nu se dorește”.

Deci vedeți, domnule Viorel Cibotaru, domnule Cibotaru, domnule viitor ministru sau cine știe încă, mai vedem votul din partea prietenilor noștri, ați spus sau nu ați spus lucrul acesta? Sînteți pentru federație sau v-ați schimbat opinia? Nu ridicați mîna, apăsați pe buton, că acolo este microfonul.

Domnul Andrian Candu:

Da, apăsați butonul, este adevărat.

Domnul Mihai Ghimpu:

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Tehnicienii,

Este vorba de ultimul rînd, ultimul microfon lîngă perete.

Apăsați doar butonul. O să rog tehnicienii... (*Rumoare în sală.*)

Ultimul rînd, conectați orice microfon. Dumnealui, eventual, se va deplasa.

Ultimul rînd. (*Rumoare în sală.*)

Patru. Microfonul nr.4.

Răbdare. Tehnicienii sînt departe de tribună.

Doamna Monica Babuc își dă locul ei. Cultura – pentru apărare.

Domnul Viorel Cibotaru – candidat la funcția de ministru al apărării:

Domnule deputat Ghimpu,

Mulțumesc frumos pentru întrebare.

Deci eu am mai participat la sute de alte emisiuni în care am discutat, inclusiv această întrebare. Dar vreau să vă reiterez ca unul dintre coautori, inclusiv al strategiilor de 3D și al multor altor documente, eu sînt în exclusivitate și din 1992, cînd am participat în conflictul armat în calitatea mea de purtător de cuvînt la Ministerul Apărării, întotdeauna am fost pentru retragerea trupelor Federației Ruse, pentru elaborarea unui statut juridic special pentru raioanele din Est ale Republicii Moldova și pentru lichidarea oricărui mecanism de control din afara Republicii Moldova asupra sistemului politic din Republica Moldova.

În rest, sigur că, în calitatea mea de analist politic, în calitatea mea de profesor, în calitatea mea de conducător al unor instituții neguvernamentale, sigur că am discutat în cele mai diferite forme toate propunerile, inclusiv ale dumneavoastră, inclusiv cu dumneavoastră, inclusiv cu marea majoritate a membrilor fracțiunii dumneavoastră.

Deci opinia mea este foarte cunoscută în acest sens, dar mulțumesc pentru oportunitatea de a o expune încă o dată.

Și, în calitatea mea de ministru al apărării desemnat, îmi asum toată responsabilitatea pentru îndeplinirea tuturor punctelor atît în capitolul „Securitate și apărare”, cît și politica externă, pentru că sînt referiri inclusiv în domeniul asigurării cooperării internaționale, inclusiv cu Alianța Nord-Atlantică, în consolidarea securității și apărării naționale, dar și în compartimentul „Soluționarea conflictului transnistrean”, pentru că vizează în mod direct, inclusiv implicarea Ministerului Apărării în operațiunea de menținere a păcii pe care dorim s-o schimbăm în Comisia Unificată de Control și în multiple alte sarcini pe care le îndeplinește atît Ministerul Apărării, cît și alte instituții ale sectorului de securitate și apărare.

Mulțumesc, domnule deputat. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Andrian Candu:

Da, pentru precizare aveți dreptul la un minut.

Domnul Ghimpu.

Domnul Mihai Ghimpu:

Iată...

Domnule Cibotaru,

Ori de emoții, ori nu știu de ce, dumneavoastră ați uitat cine v-a pus întrebarea. Eu v-am întrebat de federație, nu de retragerea armatei ruse ș. a. m. d.

Dumneavoastră sînteți „pentru”? Ați spus aceste cuvinte atunci și dacă le-ați spus, recunoașteți. Dacă nu, spuneți că am greșit și mă interesează în situația atunci și în situația acum, le-ați spus și dacă sînteți pentru federalizarea Republicii Moldova. Aceasta mă interesează.

Armata...

Domnul Viorel Cibotaru:

Domnule Președinte,

Am înțeles întrebarea.

Eu nu comentez titlurile jurnaliștilor, majoritatea din care sînt studenții mei. Eu nu comentez declarațiile colegelor mele de platou. Eu am expus poziția mea, care din 1992 nu s-a schimbat.

Deci nu discutăm acum cuvîntul „federalizare”, discutăm în esență legislația Republicii Moldova, care se referă la soluționarea conflictului transnistrean, modalitățile de soluționare a acestui conflict și ce fel de stat noi vom obține în urma acestuia.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.

Domnule Novac,

Aveți prima întrebare. (*Rumoare în sală.*)

Domnule Ghimpu,

Este Regulamentul Parlamentului. Nu mă impuneți să încalc legea. Este... Legea este egală pentru toți.

Nu v-a răspuns la întrebare, îl întrebați după plen. Dar aici există timpul regulamentar. Cer scuze, este Regulamentul Parlamentului.

Domnule Novac,

Aveți prima întrebare. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Grigore Novac:

Da. Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule candidat,

Avînd în vedere că puțin mergeți pe acostament cu răspunsurile la întrebări, am hotărît să vă dau o întrebare mai simplă, să vă... așa, mai simplă.

Spuneți, vă rog, avînd în vedere situația pe piața valutară și nu numai, în genere situația din țară, nu știu, ați fost ori nu ați fost pe la piață, faceți ori nu cumpărături, spuneți, vă rog: cît costă uleiul, untul și un kilogram de cartofi? (*Rumoare în sală.*)

Domnul Andrian Candu:

Domnule Gaburici,

Poftiți.

Domnul Chiril Gaburici:

Stimate domnule deputat,

Vă mulțumesc foarte mult pentru această întrebare.

Din păcate, nu o să vă pot spune prețurile la produsele care m-ați întrebat. Probabil dumneavoastră ați văzut și în CV-ul meu că m-am întors în țară acum câteva zile.

Urmăresc ce se întîmplă, urmăresc situația economică, urmăresc situația politică, înțeleg că este într-un impas și trebuie de soluționat această întrebare, această sau aceste probleme, aceste direcții și sînt gata să-mi asum responsabilitățile, sînt gata să merg la piață și să văd care este costul și care este prețul. (*Rumoare în sală.*)

O să mergem împreună.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Novac,

Dacă aveți a doua întrebare.

Se pregătește doamna Spătaru ulterior.

A doua întrebare, domnule Novac.

Domnul Grigore Novac:

Da. Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule candidat,

Era și de așteptat să nu cunoașteți, deoarece nu mergeți să discutați cu oamenii.

Bine, o să fie o altă întrebare. (*Rumoare în sală.*)

Referitor la...

Domnule Streleț...

Domnul Andrian Candu:

...întrebare. Formulați a doua întrebare.

Domnul Grigore Novac:

A doua întrebare, mai aproape. Dacă nu cunoașteți care este prețul la produsele alimentare de primă necesitate, o să fie iarăși de prețuri.

Spuneți, vă rog, cât costă un metru cub de gaze pentru consumatorul final, cât costă un metru cub de lemne și cât costă citramonul, adică un medicament care este folosit de majoritatea cetățenilor Republicii Moldova? (*Rumoare în sală.*)

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc.

Domnul Grigore Novac:

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Răspunsul la întrebare. (*Rumoare în sală.*)

Vă rog frumos, liniște, dragi colegi. (*Rumoare în sală.*)

Vă rog frumos, liniște. (*Rumoare în sală.*)

Vă rog frumos, dragi colegi.

Domnule Gaburici,

Puteți să răspundeți sau puteți să nu răspundeți la întrebări. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Chiril Gaburici:

În Programul de guvernare noi am prevăzut o mulțime de acțiuni care vin să... vin să facă costurile mai eficiente, ceea ce în urma acestor acțiuni vom primi

prețuri mai mici și Guvernul înțelege situația socială și mai departe o să mergem, poate fi și mai grea. Trebuie să luăm acțiuni urgente acum, pentru a pune capăt acestor fluctuații, acestor creșteri de prețuri.

Și noi foarte bine conștientizăm acest lucru și sîntem gata să pornim cu planul nostru de acțiuni.

Domnul Andrian Candu:

Aveți dreptul la precizare, dacă e cazul.

Domnul Novac.

Domnul Grigore Novac:

Da. Deci...

Da. Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Gaburici,

Avînd în vedere că ați intrat în blocaj cu răspunsurile la întrebări, eu cred că aveți colegi. Ministrul economiei, poftim, să răspundă dumnealui, dacă...

Domnul Andrian Candu:

Este deja...

Domnul Grigore Novac:

E mai aproape de... (*Rumoare în sală.*)

Domnul Andrian Candu:

Cred că este cazul...

Domnul Grigore Novac:

Și ministru al sănătății la fel aveți. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Chiril Gaburici:

O să rog colegii să... ministrul economiei să dea careva comentarii la... (*Rîsete.*)

Domnul Andrian Candu:

Domnule...

Nu este cazul.

Doamnă Spatari,

Aveți prima întrebare.

Doamna Mihaela Spatari:

Domnule candidat la funcția de Prim-ministru,

Care vor fi prioritățile viitorului Guvern în ceea ce ține de cetățenii aflați în diasporă?

Mulțumesc.

Domnul Chiril Gaburici:

Stimată doamnă deputat,
Vă mulțumesc pentru întrebare.

Prioritățile față de cetățenii noștri care se află peste hotare sînt și se găsesc în planul și în Programul Guvernului 2015 – 2018.

Un lucru important este că s-au început o mulțime de activități, s-au început o mulțime de... sau un mare lucru în această direcție și am urmărit cu toții pe parcursul la ultimii ani că sînt deja, este, există dialog, există comunicare cu acești oameni, care se află peste hotare, există diferite programe.

O să vă dau un exemplu „PARE 1+1”, care motivează oamenii ce lucrează și fac bani peste hotare să vină acasă și să investească aici.

Guvernul își propune drept scop să continue acest program, acest fel de programe, acest gen de acțiuni, pentru a face ca banii oamenilor noștri, care sînt câștigați peste hotare, să vină aici nu doar pentru a achita produse și servicii, dar pentru a fi reinvestiți sau investiți în careva afaceri în care noi vom vedea că avem strictă necesitate și în care putem, ca și Guvernul Republicii Moldova, să creăm condiții favorabile pentru ca ei să poate investi acești bani.

Mai mult decît atît, la capitolul social vom duce tratative și cu statele în care sînt concentrați mai mulți cetățeni de-ai noștri, pentru a încerca să le protejăm drepturile lor, pentru a încerca, chiar dacă ei sînt acolo, să le fim alături și să-i ajutăm, de ce nu, în tot felul de situații în care ei se pot pomeni.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.
Aveți a doua întrebare? Nu aveți a doua întrebare.
Domnule Reidman,
Vă rog frumos.
Și, ulterior, va fi domnul Valeriu Munteanu.
Prima întrebare.
Domnul Reidman.

Domnul Oleg Reidman:

Да. Спасибо.

Так сказать, конечно, кандидат на пост премьер-министра должен быть подвергнут этому испытанию, но предыдущие вопросы свидетельствовали о представлении некоторых из сидящих справа о системе управления.

Даже статистика дает цены на масло: рафинированное и нерафинированное, разливное и в бутылках, в сетях и на рынке, так что эти вопросы... да, в Бельцах или в Кагуле, например. Эти вопросы являются существенными. (*Rumoare în sală.*)

Тем не менее, господин кандидат, как Вы считаете – из тех макроэкономических показателей, которые периодически оцениваются в наших отчетах и т.д. Мы в программе так и не увидели, конечно, конкретных цифр относительно валового внутреннего продукта, относительно

показателей занятости, инфляции и т.д. Что для вас будет приоритетным, для вашего Правительства?

Domnul Chiril Gaburici:

Vă mulțumesc foarte mult, domnule deputat, pentru această întrebare.

Cu siguranță toate direcțiile sînt importante, cele care le-am enumerat eu în discursul meu și care le putem găsi în Programul de guvernare.

La acest capitol vreau să vă spun că în termeni economici vom avea criterii de performanță pentru fiecare indicator, ceea ce ne va da posibilitatea să stabilim din start care este scopul nostru, unde noi vrem să ajungem și care vor fi... care rezultate se vor solda cu nota 10, haideți așa să le spunem, la final de an.

Vom lucra împreună cu miniștrii și cu Cabinetul de miniștri la acest capitol și vom veni cu date mai exacte la capitolul criterii de performanță.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc.

A doua întrebare.

Domnule Reidman.

Domnul Oleg Reidman:

Какая политика предусматривается кандидатами в кабинет и лично Вами, например, в области внешних заимствований, государственного долга и бюджетного дефицита?

Domnul Chiril Gaburici:

Vă mulțumesc mult.

Astăzi, reieșind din situația financiară din Republica Moldova, este foarte important să putem atrage investiții, să putem atrage fonduri și resurse în țară, pentru a stabiliza situația de pe piața financiară.

Acest fel de dialog va continua și vom face tot posibilul pentru a reuși de a atrage aceste fonduri. Vom face tot posibilul ca partenerii noștri din afara țării să privească acest lucru ca un drept parteneriat cu care pot avea afaceri pe perioade lungi.

Îl voi ruga și pe domnul ministru Arapu să comenteze această întrebare.

Domnul Andrian Candu:

Domnul ministru Arapu.

Al doilea rînd, al treilea microfon.

Aceeași întrebare ca data trecută.

Domnul Anatol Arapu – candidat pentru funcția de ministru al finanțelor:

Stimate domnule deputat,

Mulțumesc pentru întrebare.

Politica în domeniul deficitului bugetar, normal, pentru orice Guvern, trebuie să fie o tendință stabilă de descreștere a deficitului.

Deficitul bugetar al Republicii Moldova nu este unul mare, el a fost sub control și în anii precedenți, însă, prin legea care a fost aprobată de către Parlament, este stabilită limita maximă a deficitului, care noi trebuie să tindem s-o aprobăm către anul 2018, 2,5 la sută din PIB fără asistența externă. Aceasta este tendința care trebuie să... stabilită în programul de guvernare.

Referitor la datoria externă. Iarăși, datoria externă și internă, datoria publică administrată de Guvern este mică comparativ cu multe alte țări, 23 la sută din PIB.

Republica Moldova, aflându-se la nivelul de dezvoltare care este astăzi, își poate permite și este necesar să activeze pe piețele externe atât de capital, cât și pe piețele de împrumuturi de la organismele financiare internaționale pentru a investi, nu pentru a consuma, dar pentru a investi în infrastructură, în sănătate, în învățământ, în sectoarele sociale care necesită aceste investiții.

Și noi ne putem permite astăzi, reieșind din acei parametri economici care există în țară, de a face acești pași.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc.

Da. Sigur. Aveți dreptul la precizare, domnule Reidman.

Domnul Oleg Reidman:

Господин Арапу,

Мы еще при обсуждении прошлого состава Правительства с Вами на эту тему спорили. И мне придется сделать это уточнение.

Ссылка на закон неправомерна. Закон есть следствие политики, которую выбирает Правительство.

Вам, господин кандидат в премьер-министры, придется здорово наблюдать за министром финансов, который относится к этому делу формально и не формирует задачи.

Закон есть 2,5 от процента ВВП. И что? Это хорошо или плохо? Внешний долг... это... дефицит стремится куда? Уменьшается и уменьшается. Нулевой дефицит – это хорошо или плохо?

Господин министр, извините, Вы должны быть более политичным в смысле экономической политики.

Спасибо.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.

Două întrebări – domnul Munteanu.

Și, ulterior, domnul Pistrinciuc.

Prima întrebare.

Domnul Munteanu.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule Gaburici,

În noiembrie 2013 ați dat un interviu pentru o publicație din Republica Moldova, aflându-vă în Azerbaidjan, și ați spus că limba pe care o vorbiți este limba moldovenească.

În decembrie 2013, mai exact în data de 5, a fost Hotărîrea Curții Constituționale care a constituționalizat Declarația de Independență.

Alaltăieri, ieșind de la Academia de Științe, ați spus deja că vorbiți limba română. Când ați fost sincer: în 2013 sau în 2015?

Domnul Chiril Gaburici:

Probabil din cauza că interviul care a fost dat de mine, fiind în Azerbaidjan, a fost în limba rusă și, probabil, a fost o comunicare greșită (*rumoare, rîsete în sală*), dar vorbesc limba română. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

A doua întrebare sau vreți să...

Domnul Valeriu Munteanu:

Deci pentru o comoditate uneori ați recurs la acest glotonim fals limba moldovenească. Aveți grijă cu răzgînditul.

Domnul Chiril Gaburici:

Vă mulțumesc mult.

Domnul Valeriu Munteanu:

Și cea de-a doua întrebare.

Domnule Gaburici,

Prima declarație pe care ați făcut-o la ieșirea publică, la ieșirea de la Președintele Republicii Moldova după consultări, ați spus că cunoașteți... vă citez „cunosc realitatea din Republica Moldova foarte bine.”

Vreau să cred acest lucru, vreau să avem un Guvern și un Prim-ministru care cunoaște și este ancorat în realitățile din Republica Moldova foarte bine. Noi mai avem politicieni care au spus că au antene aici pretutindeni și nu cred că putem să rezolvăm problemele Republicii Moldova prin antene.

Acum o întrebare. Există două categorii de bugetari foarte importante în Republica Moldova: medicii și profesorii. Profesorii creează, formează viitorimea, iar medicii ajută pe toată lumea – de la mic, la mare.

Spuneți-ne, vă rog frumos, dacă cunoașteți realitatea din Republica Moldova, un medic începător, după 6 sau 8 ani de studii, ce salariu are? Și un profesor, exact, începător, ce salariu are? În lei, nu este nevoie în euro și nu este nevoie în dolari.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Gaburici,

Dacă considerați, este și echipa alături care vă poate... (*Rumoare în sală.*)

Domnul Chiril Gaburici:

Vă rog, domnule ministru de ramură.

Domnul Andrian Candu:

Doamna Sandu.

Al treilea rînd, al treilea microfon. (*Rumoare în sală.*)

Al treilea rînd, al treilea microfon.

Doamna Sandu.

Da. Vă mulțumesc frumos.

Doamna Maia Sandu – candidat pentru funcția de ministru al educației:

Da. Dacă vorbim de salariul de funcție, știm cu toții că este un salariu mic, este 2400. În mediu pe educație, ultimele cifre pe care mi le amintesc, era în jur de 3800.

Noi cu dumneavoastră am discutat aici cît de important este să creștem salariile în educație. A fost operată o mică, știu eu, creștere în anul 2014, și anume 20%.

Dar știți cu toții că noi ne-am luat cu toții angajamentul la Ministerul Educației și lucrăm la o nouă lege a salarizării care, în primul rînd, să crească nivelul de competitivitate a salariului în sistem. Și într-al doilea rînd, să introducă un element de performanță, pentru că noi ne dorim să-i motivăm, în special pe acei care au rezultate foarte bune.

Și sperăm să ajungem cu această nouă lege de salarizare în educație pe parcursul acestui an și să obținem și sprijinul dumneavoastră.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumesc frumos.

Și, probabil, domnul Buga.

Al doilea microfon în al doilea rînd, vă rog frumos.

Doar apăsați butonul.

Domnul Mircea Buga – candidat pentru funcția de ministru al sănătății:

Stimate domnule deputat,

Vă mulțumesc pentru întrebare.

Într-adevăr, sistemul de sănătate este un sistem destul de sensibil în relațiile cu populația și medicii ca și pedagogii, de fapt, trebuie să fie remunerați corespunzător. Dacă vorbim despre acei începători, într-adevăr, salariile sînt destul de mici, începînd de la 1800 de lei, terminînd cu 2200. Sînt o serie de adausuri pentru ei în funcție de ocupație, de nocivitate, de alte sporuri care sînt salariale, în conformitate cu Convenția colectivă aprobată.

Pe de altă parte, știm că în ultimul timp au fost realizate câteva activități ce țin de salariile pentru acei rezidenți, acei care se încadrează acum, după absolvirea facultății, în activitatea de zi cu zi în instituțiile medico-sanitare. Și pentru ei este un salariu special, deja atribuit în afară de bursa pe care o primesc.

În sistem în ansamblu media de salarizare a unui doctor este în jur de 4700–4800 de lei. Pe parcursul anului precedent, dacă cunoașteți, a fost majorată categoria I de salarizare pînă la 1000 de lei începînd cu 1 iulie 2014. În acest an, evident că această creștere va fi operațională și pentru instituțiile medico-sanitare. Ne-am dori ca și situația economico-financiară în țară să fie corespunzătoare, să putem acoperi eventualele noi creșteri salariale pentru medici, care ei, într-adevăr, le merită.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.

Da, domnul Gaburici, am să vă ...

Domnul Chiril Gaburici:

Domnule Munteanu,

Domnule deputat Munteanu,

Eu aș fi vrut să mai adaug o generalizare la acest capitol. Eu înțeleg foarte bine că situația nu este ușoară deloc. Eu înțeleg foarte bine că de acești profesori și de acești medici depinde calitatea vieții în Republica Moldova, și depinde calitatea oamenilor care îi avem în Republica Moldova. Noi cu Guvernul o să facem tot posibilul pentru a putea schimba situația, pentru a mări aceste salarii și pentru a avea cei mai calitativi, cei mai buni profesori și cei mai buni medici pentru cetățenii noștri.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Aveți nevoie de precizare?

Domnul Valeriu Munteanu.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule Gaburici,

Întrebările au fost să vedem cît de ancorați sînteți în realitățile din Republica Moldova, pentru că în debutul discursului dumneavoastră de la această tribună ați spus că am acceptat cu plăcere „oferta” de a deveni Prim-ministru și nu „propunerea”. În termeni de business posibil există „ofertă”, dar în termenii pe care îi discutăm noi aici este cu totul altceva. Știți, devine axiomatic deja în Republica Moldova că de fapt dumneavoastră nu sînteți exponentul partidului care v-a desemnat, ci al Partidului Comuniștilor, care arde de nerăbdare să vă voteze. Și eu mă îndrept tot mai mult către această idee, din păcate.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumesc frumos.

Domnul Pistrinciuc, aveți cele două întrebări.

Ulterior domnul Voronin.

Domnul Vadim Pistrinciuc:

Vă mulțumesc foarte mult.

Eu, în primul rând, aș face și eu o remarcă vizavi de aceste întrebări de statistică, teste de inteligență. Dacă am face un experiment, aici în sală, la acei 101 de deputați, să știți că foarte mulți vor pica aceste teste. Dar, mă rog, aceasta este politică și aici se folosesc diferite trucuri. Eu cred că și la prețuri, la tot, lista este foarte mare.

Dar aș vrea să vă întreb. Întrebarea mea ține de un alt domeniu, și anume cel de protecție socială. Este, apropo, și aici un domeniu în care există multe discuții publice, sînt foarte multe și sperietori legate de acest domeniu, însă nu este aceasta cea mai importantă problemă ce ține mai mult de securitatea socială a statului, de demografie, și anume sistemul de asigurări sociale. Știm foarte mult că avem un număr mare de pensionari și nivelul pensiilor niciodată nu a fost pe măsura nevoilor acestor cetățeni. Sînt cauze multe, deci sînt cauze, inclusiv am spus și demografice care s-au perindat ultimii... chiar de la începutul independenței Republicii Moldova. Și întrebarea mea ține de acest domeniu: dacă Guvernul, candidații la această... candidații în acest Guvern, aveți o politică vizavi de sistemul de asigurări sociale, și anume ca pensiile sau sistemul de pensii să fie reformat și să răspundă nivelului de trai, și să satisfacă necesitățile, în primul rând, a acestei categorii destul de vulnerabile astăzi cum sînt pensionarii?

Domnul Mircea Buga:

Stimate domnule deputat,

Vă mulțumesc pentru întrebare.

Situația socială este vizibilă și o cunoaștem cu toții. Și aceasta este, se găsește în planul nostru de guvernare. Pe lângă ceea ce am pus pe hîrtie în planul de guvernare, avem și planul de a ne vedea și a discuta cu societatea civilă, de a discuta cu sindicatele mai departe și de a discuta și cu patronatele, pentru a putea înțelege ce putem să facem pentru oameni, pentru pensionari, pentru acei care au nevoie de asistență socială.

Avem în plan să creștem aceste ajutoare sau suporturi financiare. Un lucru important pe care vreau să-l menționez și pe care l-am discutat chiar zilele acestea este că trebuie de făcut, în mod de urgență și în regim de urgență un adaos la pensiile pe care le primesc oamenii astăzi. Pentru că, reieșind din cursul valutar de pe piață, reieșind din creșterea costurilor, prețurilor la produsele alimentare, ei au nevoie de acest suport. Și noi la una din primele ședințe o să discutăm cum putem să facem acest lucru în regim de urgență.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.

Doamna Ruxanda Glavan dacă are de...

Microfonul nr. 4, primul rînd. Primul rînd, microfonul nr. 4, rîndul nr. 1
microfonul nr. 4.

Nu vor tehnicienii, da, au reușit.

Doamna Ruxanda Glavan – *candidat la funcția de ministru al muncii, protecției sociale și familiei:*

Este.

Domnule deputat,

Vă mulțumesc mult pentru această întrebare.

Într-adevăr, după cum cunoașteți în cadrul Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei, în ultimul un an și jumătate, au fost organizate atît dezbateri publice, consultări cu publicul, dar și grupuri de lucru cu experții străini, care au venit să ne ajute în proiectarea unei reforme a sistemului de pensionare. Ceea ce pot să vă spun astăzi, și vedeți și dumneavoastră inclus în punctul 2 al Programului de guvernare, este că practic sîntem gata să venim cu o nouă abordare a sistemului de pensionare. Primul lucru care trebuie să-l facem este să discutăm oportunitatea introducerii pensiei de bază, sau așa numita „pensie de cetățean”. În ziua de astăzi, din cei 672 de mii de pensionari care există în Moldova, circa 630 de mii beneficiază de acel supliment, pe care dumneavoastră îl cunoașteți, de 120, 100 și 180 de lei.

Partea bună este că s-a introdus acest supliment, partea care trebuie modificată este să-i dăm un caracter stabil prin introducerea pensiei de bază. Urmează să discutăm detalii, care vor fi criteriile: apartenența la cetățenie, domiciliul sau nu în Republica Moldova, îl legăm de stagiul de cotizare sau nu. Dar primul pas este introducerea „pensiei de cetățean”. În formula în care am discutat, propunem varianta să-l legăm de un anumit indicator. De exemplu, „pensia minimă” și să-l stabilim la jumătate din valoarea acesteia.

Al doilea punct pe care trebuie să-l implementăm împreună este actualizarea venitului după 1999. Dumneavoastră cunoașteți că ați fost în sistem, pensia la ziua de astăzi se calculează din două compartimente: valoarea venitului asigurat, obținut pînă în 1 ianuarie 1999 și cel de după 1999. Așa a funcționat legislația. Pînă astăzi inclusiv este valabilă că valoarea pensiei de după 1999 nu a fost actualizată. Or, în condițiile în care sîntem în 2015, partea pensiei, ponderea pensiei crește.

Deci este absolut necesar să purcedem și la această reformă. Fie să indexăm la creșterea salariilor, fie să indexăm la creșterea inflației, fie să folosim indicatorul „jumătate din creșterea salarială, jumătate din creșterea inflației.” Adevărul este că sîntem pregătiți să facem și acest lucru.

Și al treilea pas este modificarea parametrică în formulă, acel coeficient pe care dumneavoastră îl cunoașteți de 1,4, avem modele economice cu calcule pentru a-l modifica de la 1,40 la 1,12 sau la 1,10. Deci există un program aproape definit cu care vom veni în curînd în Parlament.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.

Domnul Pistrinciuc,
Mai aveți a doua întrebare?

Domnul Vadim Pistrinciuc:

Mult mai scurt.

Dumneavoastră veniți din domeniul tehnologiilor informaționale. Și tinerii se interesează, așa un domeniu despre care de multe ori în Parlament, în special, nu prea se discută, nu știu de ce, chiar dacă telefoanele mobile și Internet-ul le folosesc toți. Și anume ce se așteaptă în sectorul IT? Tinerii se interesează foarte mult dacă vor fi... ei au niște facilități.

Dar dacă aveți o viziune în acest sens, vă mulțumim foarte mult.

Domnul Chiril Gaburici:

Vă mulțumesc.

Vreau, în linii generale, să vă spun că domeniul IT va deveni mai important și mai important pe an ce trece, pentru că intră mai mult și mai mult în viața noastră de zi cu zi. Îl vedem în tot felul de servicii de E-guvernare, îl vedem în tot felul de servicii on-line și îl vedem peste tot.

Deci, cu siguranță, aceasta va deveni una din direcțiile principale luate de Guvernul nostru.

Vom încerca să atragem investiții în acest domeniu. Vom crea condiții favorabile pentru investitori. Vom crea... prin faptul că o să creăm condiții necesare pentru investitori și favorabile, vom crea adiționale locuri de muncă, care vor duce la ridicarea creșterii economiei Republicii Moldova.

Dar aici vreau să-l rog să comenteze și pe domnul ministru Filip.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Filip,

Dacă ați putea să vă apropiați de primul rând, fiindcă tehnologiile informaționale nu ne permit să ajungem pînă în ultimul. Pe moment.

Da, apropo, domnule Pistrinciuc, ca și scop al acestei conduceri a Parlamentului este ca în maxim 2 ani de zile în Parlamentul Republicii Moldova, în afară de... da, cum spune doamna Palihovici, să funcționeze cele microfoane, este să nu mai avem hîrtie în sensul bun al cuvîntului și... (*rumoare în sală*) ...și proiectele de legi toate să le primiți, inclusiv pe telefonul mobil al dumneavoastră, domnule Pistrinciuc.

Domnul Pavel Filip – *candidat la funcția de ministru al tehnologiei informației și comunicațiilor:*

Eu vă mulțumesc pentru această întrebare, pentru că mai rar în Parlament vin întrebări la acest domeniu.

Dincolo de faptul că avem o strategie aprobată, care se numește „Moldova Digitală 2020”, deci este o viziune pînă în anul 2020, dar, în principiu, are la bază asigurarea dezvoltării societății informaționale. Este foarte amplă și nu o să mă opresc pentru fiecare capitol.

Și, dincolo de această strategie, am mai elaborat și una pentru sporirea competitivității industriei tehnologiei informației, pentru că trăim astăzi în epoca informațională și devine o industrie poate chiar numărul 1 în lume, unde se regăsesc foarte mulți bani.

În acest sens, la Guvern deja a fost aprobat, în contextul acestei strategii, o lege care se numește Legea despre parcurile IT. A fost trimisă la Parlament. Nu știu, probabil o să revină încă o dată la Guvern, dar, oricum, o să ajungă aici și odată cu aprobarea acestei legi noi vom crea niște... o platformă foarte atractivă, de fapt, pentru companiile IT.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.

Domnule Voronin,

Prima întrebare.

Domnul Vladimir Voronin:

În context. Așa s-a primit că în contextul ceea ce s-a discutat pînă acum, cu tehnologiile informaționale.

Domnule candidat,

Dumneavoastră, în șirul acestor întâlniri care ați reușit în aceste zile să le aveți, ați avut și o întâlnire în Academia de Științe.

Eu, din reportajul, din materialele care le-am auzit la televizoare, am înțeles că întotdeauna ce am auzit și eu pe timpuri, și oricare vizitează Academia, au fost multe rugăminți să aveți grijă să majorați investițiile în știință.

Aceasta este o temă foarte importantă și necesară, nimeni nu discută, dar eu am o întrebare către Președintele Academiei de Științe, domnul Duca, referitor la eficiența investițiilor care Academia anual le consumă.

Ce primim noi, de facto, din aceste investiții care statul le acordă Academiei de Științe?

Domnule Duca,

Dacă sunteți pregătiți și sînteți capabil, poftim, să răspundeți.

Domnul Andrian Candu:

Da. Vă mulțumesc frumos.

Apropo, ca o chestiune tehnică. Din lista Guvernului mai fac parte două persoane cu funcții din oficiu. Este vorba de domnul Duca, ca și Președinte al Academiei de Științe a Moldovei și domnul Formuzal, Bașcanul Găgăuziei.

Și acum, răspunsul la întrebare.

Rîndul 3, ultimul microfon.

Da, poftiți.

Domnul Gheorghe Duca:

Vă mulțumesc, domnul Președinte Voronin, pentru întrebare.

Vreau să vă spun că 280 de milioane de lei este finanțată pentru anul trecut, bani publici, toată știința din Republica Moldova.

Aceasta constituia, pînă la schimbări, undeva în jur la 16 milioane de euro.

Dacă noi să vorbim de eficacitatea deci banilor care se dau pentru știință, eu vreau să spun că pentru acești bani, dacă comparăm cu Estonia, care este finanțată – 360 de milioane de euro la 1 milion și 200 de mii de locuitori, eficacitatea constă în următoarea.

Noi ne-am asociat, două exemple dau, noi ne-am asociat la Uniunea Europeană. Am plătit cotizații pentru asociere – un milion de euro. Savanții noștri au câștigat proiecte în Uniunea Europeană de o sumă mai mult de 4 milioane de euro, ceea ce demonstrează că eficacitatea este unu la patru.

Noi finanțăm, de exemplu, Institutul „Mecagro”, ca... primește 3 milioane de lei pe an. Vinde producție de 60, 70 de milioane de lei. Eficacitatea este destul de mare. De aceea...

Acum noi avem 25% din banii care-i câștigă Academia de Științe a Moldovei, sînt extrabugetari. Dacă noi o să mergem, și eu am vorbit și au vorbit și colegii mei, dacă noi o să mergem ca să întărim capacitățile comunității științifice, atunci noi o să avem și bani care o să putem să-i câștigăm.

Dacă noi cîțiva ani în urmă am avut, mai mulți ani în urmă, vreo 7, 8 ani în urmă era numai 1% de tineri pînă la 35... 7% de tineri pînă la 35 de ani în comunitatea științifică, acum deci avem 30%.

Eu vreau să vă spun că, în principiu, se fac multe astăzi, în știință, pentru aceasta trebuie să susținem știința, pentru ca să oprim exodul tinerelor talente, ca să nu plece peste hotare. În caz contrar, sigur că o să avem probleme.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Domnul Gaburici mai vrea să completeze răspunsul.

Domnul Chiril Gaburici:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Președinte Voronin,

Vreau să vă spun că, după părerea mea, știința este foarte importantă. Trebuie de investit atît timp, cît noi obținem rezultatele așteptate și investim atît timp, cît putem să valorificăm aceste cunoștințe, acești oameni, care lucrează acolo pentru binele țării.

Și noi vom continua să facem acest lucru în cea mai bună formă.

Domnul Andrian Candu:

A doua întrebare, domnule Voronin.

Domnul Vladimir Voronin:

Nu întrebare. Replică.

Eu am adresat întrebarea referitor la știință, dar nu la business. Academia de Științe este obligată să se ocupe cu știința, dar nu cu business-ul.

Dacă cu business-ul, trebuie să creați business incubatoare, alte structuri de business. Eu întreb despre știință și cu ce aport intră această știință națională în economia noastră, în toate dimensiunile noastre a statului moldovenesc.

Iată, aceasta eu am dorit de la dumneavoastră să aud și n-am auzit nimic concret, domnule Duca.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.

Și domnul Juravschi, dacă numai aveți întrebare din sport atunci vă dăm voie.

Da, o ultimă întrebare pentru sesiunea de întrebări-răspunsuri.

Domnul Nicolae Juravschi:

Mersi, domnule Președinte.

Stimate domnule candidat,

Sînt din domeniul tineretului, sportului și chiar acum am primit și un mesaj de la colegii mei care solicită ca să abordăm problema cea gravă care e de 20 de ani de zile, cineva a demolat stadioane, a demolat bazine de înot, alții nu le-au construit și pînă acum sîntem repetenți total în Europa, practic sîntem o singură țară care nu dispunem de așa edificii.

S-ar putea de tratat lucrul acesta că sportul se reflectă numai prin medalii. Nu este așa. Este, în primul rînd, sănătatea națiunii, este imaginea națiunii, este prezența noastră peste hotare.

Eu aș vrea părerea dumneavoastră cum vedeți vizavi de acest subiect. Cum putem noi să deblocăm această situație și să programăm chiar în Legea bugetului pentru anul acesta vreun proiect, pentru a îmbunătăți baza materială. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Andrian Candu:

Vă rog frumos, răspuns.

Domnul Gaburici.

Domnul Chiril Gaburici:

Domnule deputat,

Vă mulțumesc foarte mult pentru întrebare. (*Rumoare în sală.*)

Eu o să încerc să fiu...

Domnul Andrian Candu:

Domnule Brega...

Domnul Chiril Gaburici:

...foarte succint la...

Domnul Andrian Candu:

Vă rog frumos.

Domnul Chiril Gaburici:

... ca răspuns la întrebarea dumneavoastră și vreau să vă spun că este necesar să existe sportul și educația sportivă, educația fizică în țară, pentru că asta vorbește despre un popor sănătos, despre o națiune sănătoasă.

Și noi cu colegii vom face tot posibilul pentru a putea găsi, aloca bugetul necesar și a dezvolta acest sector.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Aici am ajuns la sfârșitul acestei sesiuni de întrebări-răspunsuri.

Mai sînt și alte posibilități legale să fie chemat Guvernul ulterior. (*Rumoare în sală.*)

Păi, invit în continuare...

Vă mulțumesc frumos, domnule candidat desemnat la funcția de Prim-ministru.

Vă rog frumos, vă invităm să luați loc alături de echipă.

Doamna Raisa Apolschii, în calitate de președinte al Comisiei juridice, numiri și imunități, vă rugăm frumos să prezentați raportul, ca, ulterior, să răspundeți și la întrebări, dacă vor fi.

Vă mulțumesc frumos.

Doamna Raisa Apolschii:

Stimate domnule Președinte,

Onorat prezidium,

Stimați colegi,

Comisia juridică, numiri și imunități, în temeiul articolului 92 alineatul (2) din Regulamentul Parlamentului, a examinat Programul de activitate al Guvernului Republicii Moldova pentru perioada 2015 – 2018 și lista membrilor Guvernului.

Proiectul supus avizării a fost prezentat cu respectarea termenului de 15 zile, prevăzut la articolul 98 alineatul (2) din Constituție, articolul 4 alineatul (4) din Legea cu privire la Guvern din 1990, articolul 146 alineatul (2) din Regulamentul Parlamentului.

Programul de activitate al Guvernului pentru anii 2015 – 2018 conține 17 capitole. Cu permisiunea dumneavoastră, nu am să mă refer la enumerare, pentru că este prezentat raportul în detaliu al comisiei.

Programul își propune creșterea bunăstării, siguranței și calității vieții cetățenilor, în special prin dezvoltarea economiei și facilitarea creării locurilor de muncă bine plătite, eradicarea corupției și garantarea supremației legii, asigurarea securității personale etc.

Totodată, Guvernul va pleda în continuare, reieșind din Programul Guvernului, pentru reintegrarea țării.

În plus, Guvernul își propune să construiască o societate bazată pe modelul social, investind în dezvoltarea resursei umane, asigurarea șanselor egale, redistribuirea corectă și justă a veniturilor către grupurile defavorizate și garantarea protecției cetățeanului împotriva oricărui gen de discriminare.

La fel, se vor face în continuare investiții în educație, știință, dezvoltarea tehnologiei informației și a serviciilor electronice, în domeniul ocrotirii sănătății. Se va insista pe aprofundarea reformelor, astfel încât oamenii să aibă în egală măsură acces la servicii de sănătate publică, medicale și farmaceutice de calitate.

La Programul de activitate al Guvernului au fost prezentate avizele Comisiei drepturile omului și relații interetnice, precum și a Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului.

Persoanele incluse în lista candidaților la funcția de membri ai Guvernului corespund cerințelor legale.

În cadrul dezbaterilor, cu votul majorității membrilor, ținând cont și de avizele comisiilor permanente ale Parlamentului, Comisia juridică, numiri și imunități consideră Programul de activitate al Guvernului Republicii Moldova pentru perioada 2015 – 2018 că are un conținut echilibrat, tradițional și oportun și este propus Parlamentului spre examinare și adoptare.

Persoanele incluse în lista candidaților la funcția de membri ai Guvernului corespund cerințelor legale și se propun a fi acceptate.

Se propune și proiectul de Hotărâre a Parlamentului pentru acordarea votului de încredere listei... deci membrilor Guvernului.

Am să dau citire, cu permisiunea dumneavoastră, proiectului de Hotărâre pentru aprobarea Programului de activitate al Guvernului și acordarea votului de încredere Guvernului.

În temeiul articolului 98 alineatele (2) și (3) din Constituția Republicii Moldova, Parlamentul adoptă prezenta Hotărâre:

Articolul I. – Se aprobă Programul de activitate al Guvernului și se acordă vot de încredere Guvernului în următoarea componență:

Chiril GABURICI – Prim-ministru;

Stephane Cristophe BRIDE – viceprim-ministru, ministru al economiei;

Natalia GHERMAN – viceprim-ministru, ministru al afacerilor externe și integrării europene;

Victor OSIPOV – viceprim-ministru

Anatol ARAPU – ministru al finanțelor

Vladimir GROȘU – ministru al justiției

Oleg BALAN – ministru al afacerilor interne

Viorel CIBOTARU – ministru al apărării

Vasile BÎTCĂ – ministru al dezvoltării regionale și construcțiilor

Ion SULĂ – ministru al agriculturii și industriei alimentare

Vasile BOTNARI – ministru al transporturilor și infrastructurii drumurilor

Sergiu PALIHOVICI – ministru al mediului

Maia SANDU – ministru al educației

Monica BABUC – ministru al culturii

Ruxanda GLAVAN – ministru al muncii, protecției sociale și familiei

Mircea BUGA – ministru al sănătății
Serghei AFANASENCO – ministru al tineretului și sportului
Pavel FILIP – ministru al tehnologiei informației și comunicațiilor.
Articolul II. – Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării.
Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos, doamnă președinte.
Dacă sînt întrebări la Comisie?
Da. Doamnă Fusu,
Vă rog frumos.
Prima întrebare.

Doamna Corina Fusu:

Da. Doamnă președinte Apolschii,
Am două întrebări. Dacă citim raportul pe care l-a prezentat comisia dumneavoastră în data de 12 februarie, regăsim în raport propunerile pe care le-a făcut Academia de Științe cu privire la faptul să includem în... să fie inclus în Programul de guvernare un capitol aparte, 10, care să se numească „Cercetarea științifică și dezvoltarea”, pentru că și candidatul de astăzi la funcția de Prim-ministru ne-a vorbit cît de importantă este știința.

Nu găsim această propunere judicioasă din partea Academiei în raportul de astăzi.

Doamna Raisa Apolschii:

Stimată colegă,
În formă de amendament de la subiecții care pot să depună amendamente în cadrul comisiei nu a parvenit nimic absolut.
În ceea ce privește oportunitatea și raționamentul de a include în Programul de activitate și dacă se acceptă de către Prim-ministru, aceasta este la latitudinea dînșilor.

Comisia sub acest aspect nu a examinat. Noi nu am avut nici un amendament sau demers în acest sens. Și nici nu trebuia să o facem, de fapt. Nici nu trebuia să o facem, de fapt.

Domnul Andrian Candu:

A doua întrebare.
Doamna Fusu.

Doamna Corina Fusu:

A doua întrebare. Unica deosebire dintre garnitura de miniștri propusă de domnul Iurie Leancă și garnitura de miniștri propusă astăzi de Chiril Gaburici este că la funcția de ministru al justiției data trecută l-am avut pe domnul Grosu, astăzi ca și candidat era domnul Oleg Efrim.

S-a produs o schimbare fulgerătoare și ne întrebăm dacă această schimbare nu este cauzată cumva de supărarea comuniștilor pe Oleg Efrim atunci când Ministerul Justiției a înregistrat Partidul Comunist Reformat? (*Rumoare în sală.*)

Doamna Raisa Apolschii:

Mă întrebați pe mine?

Doamna Corina Fusu:

Da. (*Rumoare, râsete în sală.*)

Doamna Raisa Apolschii:

Nu. Eu cred că ...

Doamna Corina Fusu:

Ați discutat în comisie cum de atât de repede s-au schimbat candidaturile?

Doamna Raisa Apolschii:

... întrebarea nu îmi este adresată mie pînă la urmă.

Domnul Andrian Candu:

Nu am înțeles absolut nimic.

Doamna Raisa Apolschii:

Stimată doamnă,

Noi, Comisia juridică, numiri și imunități am mai spus-o și data trecută, noi sub aspectul juridic examinăm respectiva situație. Și chiar ne depășește... deci viziunea respectivă. Așa că îi întrebați pe colegii care... (*Rumoare în sală.*)

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.

Domnul Țurcan.

Doamna Raisa Apolschii:

Eu nu trebuie să discut, eu trebuie să examinez în cadrul comisiei. Și v-am expus poziția comisiei.

Domnul Andrian Candu:

Doamnă președinte,

Vă mulțumim frumos.

Domnul Țurcan are o întrebare.

Domnul Vladimir Țurcan:

Da. Mersi mult.

Doamnă președinte,

Întrebarea se referă la unele informații care au parvenit din mai multe surse deci ce țin de problema integrității candidatului.

Și dacă dumneavoastră, la ședința comisiei, le-ați examinat aceste informații, dacă ați solicitat ceva suplimentar. Eu mă refer în cazul dat... a fost pusă întrebarea privitor la dosarul penal și eliberarea mandatului de arest în privința domnului candidat la funcția de Prim-ministru.

Mai sînt și alte informații. De exemplu, Agenția Reuters deci a difuzat la sfîrșitul lunii decembrie o informație referitor la faptul că în cadrul auditului care a fost efectuat deci în cadrul companiei suedeze „Teliasonera” deci au fost depistate mai multe încălcări în activitatea... inclusiv și a... deci a companiilor „Moldcell” și „Azercell” care au fost conduse de către domnul candidat.

Și aceste deci încălcări, dacă de tradus informația aceasta, Agenția Reuters, din limbaj diplomatic în limbaj mai simplu, se referă la problema actelor de corupție care au fost depistate în activitatea acestor companii.

Întrebarea este următoarea: dacă dumneavoastră ați avut de gînd sau aveți de gînd să solicitați detaliile ce țin de aceste două, măcar, cazuri care au fost numai ce deci anunțate, mă rog, prin canalele diplomatice, deoarece materialul auditului, după cum reiese, se află acum la Procuratura Suediei.

Domnul Andrian Candu:

Vă rog frumos...

Da. Întrebarea este clară.

Doamna Raisa Apolschii.

Domnule Președinte,

Eu la Comisia juridică, numiri și imunități nu am avut nici o informație de așa natură și nici nu am... Prima dată aud astăzi în sală.

Dumneavoastră, în calitate de deputat, dar ca și orișicare, poate să o facă prin interpelările respective.

Mă repet poate, dar am să zic: noi aici am examinat și așa este conform Regulamentului, Comisia juridică, numiri și imunități examinează dacă în cazul de față candidații corespund condițiilor, întrunesc condițiile legale sau nu, și raportul. Atît ce am putut să vă ofer.

Și toată informația care am avut-o deci este în raportul comisiei.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Domnul Țurcan.

A doua întrebare.

Domnul Vladimir Țurcan:

Nu, de fapt, ca un fel de, n-aș spune că comentariu, dar ca o propunere totuși.

Domnul Andrian Candu:

Precizare.

Domnul Vladimir Țurcan:

Iată astăzi au fost numite aceste deci fapte care sînt difuzate, încă o dată repet, de Agenția „Reuters”. Eu cred că nimeni nu poate să pună sub îndoială informația care este difuzată de această agenție. Deci și poate este cazul ca într-adevăr să nu împlăm noi cu interpelări ale deputatului aparte, dar Comisia juridică, numiri și imunități, care este responsabilă anume pentru verificarea tuturor problemelor ce țin de candidatura și integritatea persoanei în cauză, să facă această interpelare prin Ambasada Suediei, Ambasada Rusiei, Ambasada Azerbaidjanului și să verifice: într-adevăr sînt aceste cazuri, este o problemă? Ca noi să nu nimerim peste un timp oarecare într-o situație foarte și foarte rușinoasă.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim pentru precizare.

Doamna Raisa Apolschii:

Domnule Președinte,

Eu cred că sînt prezenți în sală, după cîte am văzut, și reprezentanții sau conducătorii instituțiilor de rigoare. Dacă o să fie necesar, să-și facă fiecare meseria. Eu nu cred că trebuie să transformăm sau să mă transform eu chiar pînă la urmă în anchetator în acumularea probelor ș.a.m.d. Chiar mă depășesc atribuțiile.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.

Doamna Raisa Apolschii:

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Domnul Ghimpu,

Aveți două întrebări către comisie.

Domnul Mihai Ghimpu:

Mulțumesc.

Doamnă Președinte,

Noi cu prețul la mărar ne-am lămurit. Cu prețul la mărar ne-am lămurit în Parlament astăzi.

Doamna Raisa Apolschii:

Eu n-am avut neclarități, dar dumneavoastră dacă ați avut...

Domnul Mihai Ghimpu:

Așa, bine. Mărar la piață este, bani de ar fi, da? Dumneavoastră, ca președinta Comisiei juridice, numiri și imunități, spuneți vă rog: putem avea un ministru sau un Prim-ministru, sau un președinte care pledează pentru un stat federativ, în situația în care Constituția spune că sîntem un stat unitar?

Domnul Cibotaru n-a răspuns la întrebarea mea: este pentru federație sau respectă Constituția? Ați zis că „vom trîi, nu, nu, nu, forma”, nu știu ce, după nu știu cum, nu știu cum, mărar, pătrunjel, ceapă, ceea ce s-a vorbit astăzi la piață.

Răspundeți-mi, putem avea noi un funcționar de rang înalt care vede salvarea sau rezolvarea conflictului transnistrean, mai bine zis rus, prin federalizarea republicii? Cînd în Constituție se spune – „stat unitar” și punctum. Ca președinta Comisiei juridice, numiri și imunități pe care vă stimez foarte mult, cu experiență de judecător.

Mulțumesc.

Doamna Raisa Apolschii:

Domnule Președinte,

Eu chiar nu înțeleg de ce sînt așa azi atacată cu întrebări, pentru că de fapt în misiunea, în atribuțiile mele ca președintă a Comisiei este să vă aduc la cunoștință decizia comisiei și tot ce s-a întîmplat la comisie. Nu mai mult. Că nu vă place sau că vă place, eu chiar nu vă pot da.

În cazul de față noi am văzut, dacă se încadrează în normele legale și corespunde cerințelor? Atît a făcut Comisia juridică, numiri și imunități și trebuie s-o facă de fapt. Dar simpatii personale sau mai puține, aceasta deja îl privește pe fiecare. Pînă la urmă este la latitudinea Parlamentului să voteze unul sau altul din Cabinetul de miniștri.

Domnul Andrian Candu:

Aveți a doua întrebare.

Domnul Ghimpu.

Domnul Mihai Ghimpu:

Doamnă Președinte,

Eu din dragoste v-am întrebat, nu din ură.

Doamna Raisa Apolschii:

Și eu din dragoste v-am răspuns.

Domnul Mihai Ghimpu:

Și doi. Se numește Comisia juridică, numiri și imunități. Ce înseamnă numiri? Se verifică candidatura dacă corespunde standardelor.

Doamna Raisa Apolschii:

Absolut.

Domnul Mihai Ghimpu:

În primul rând, vine omul care să respecte legea și Constituția sau este un hoț, e un bandit, sau mai știu eu cine acolo, un furnicar. Aceasta este datoria Comisiei juridice, numiri și imunități. De aceea vă întreb, ați auzit în sală că dumnealui n-a răspuns la întrebarea mea: vede Republica Moldova ca un stat federativ sau nu? Dacă nu ați discutat la comisie... Și trebuie să spuneți clar acum: poate fi un ministru, un om, cetățean deveni ministru, dacă el din start vine să încalce Constituția, care scrie negru pe alb?

Doamna Raisa Apolschii:

Stimate domnule Președinte,

Eu nu am dreptul să modific sau să vă spun o altă opinie, decât cea care a votat-o comisia.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.

Doamna Raisa Apolischii:

Este Regulamentul.

Domnul Andrian Candu:

După frumoase declarații de dragoste reciproce trecem la runda luărilor de cuvânt. Vă mulțumim frumos. În ordinea înscrierilor, astfel cum a fost stabilit și în baza propunerilor Biroului permanent, câte un reprezentant din partea fiecărei fracțiuni parlamentare.

Domnul Igor Dodon aveți 7 minute.

Vă invităm la tribuna principală.

Domnul Igor Dodon:

Onorat Parlament,

De fapt, vreau să încep. Vladimir Nicolaevici, vreau să încep cu întrebarea dumneavoastră către Duca. Noi plătim 300 de milioane de lei pentru ca așa oameni ca Duca să se declare români. Ca să înțelegeți foarte clar: noi plătim 300 de milioane de lei din banii contribuabililor pentru ca Duca, care face business acolo, să se ocupe nu știu cu ce, să se ducă să se declare român și să se declare unionist.

Stimați colegi,

Sincer să vă spun nu am vrut să pun întrebări sau să acord întrebări candidatului la funcția de Prim-ministru. Și dacă ați văzut nu am acordat întrebări nici referitor la PIB, nici referitor la inflație. Nu vreau să-l pun în situație incomodă față de subalterni la această etapă. Personal consider că dumneavoastră, domnule candidat, idee nu aveți unde „vîrîți capul”. Sau nu știți unde intrați, sau o faceți cu bună credință. Dacă o faceți cu bună credință, nu știu, sau vreți să furați cu acei care au furat ultimii ani, sau vreți să fie în CV un punct că „am fost Prim-ministru”.

Eu vreau să vă dezamăgesc în ambele cazuri: și în cazul CV-ului dumneavoastră o să rămîneți cu înscriere în CV și în istorie ca Prim-ministru care a

fost demis în decurs de câteva luni. În cazul dacă vă puneți ca scop să delapidati fonduri de stat, ați întârziat. Deja băieții aceștia au furat practic tot.

Domnule Gaburici,

Pe mine mai puțin mă interesează a cui cumătru, nănaș, fin sînteți. Cu toate că sînt categoric împotriva transformării guvernării într-un business de familie, un fel de „Cosa Nostra, care duce la distrugere înseși a principiilor de funcționare a statului și a guvernării. Este o vorbă «не важно какого цвета кошка, главное чтобы мышей ловила». Dar vreau să vă spun că în situația aceasta, domnule Gaburici, dumneavoastră jucați rolul de șoarece. Motanii – oligarhii o să vă fugărească dintr-un colț al camerei în altul. Ieri, Drăguțanu a declarat că este „portar”, dar dumneavoastră o să fiți „minge”. Și nu cred că o să fie mult timp. Aveți câteva luni pentru a fi o minge în mâinile și picioarele oligarhilor.

Problema însă este că dumneavoastră, domnule Gaburici, și v-am adresat această întrebare chiar de la început, eu cred că veți executa ordinele și comanda celor oligarhi, care astăzi o să vă numească. Peste câteva luni cînd situația va fi gravă în Republica Moldova, sub presiunea neachitării salariilor, neachitării pensiilor, sub presiunea celor care vor protesta în piață, dumneavoastră veți fi sacrificat. Diferența între domnul Leancă, care a avut un an și șapte luni, dumneavoastră o să aveți doar câteva luni și o să fiți sacrificat. Для того, чтобы пусть, выпустить пар – este o vorbă în limba rusă.

Atunci cînd o să fie situația gravă, băieții aceștia o să ieie și o să vă arunce la gunoi. Așa că eu cred că pînă la urmă dumneavoastră nu înțelegeți unde v-ați „vîrît capul”. Nu cred că este cazul să mă refer la Program, la broșură. Am spus și au spus colegii că de fapt sînt multe mot-a-mot din Guvernul domnului Leancă.

Apropo, domnul Leancă, nu știu dacă în luna ianuarie înțelegeați că faceți un Program pentru domnul Gaburici, candidat la Prim-ministru, dar credeți-mă că de atunci era pus totul la cale deja. Dumneavoastră ați făcut un „copyright” pentru Gaburici. Un „copyright” care acum dînsul încearcă să spună că uite am făcut un Program, avem o echipă ș.a.m.d. Ați fost sacrificat, domnule Leancă. Și ați fost sacrificat de colegii care v-au utilizat ultimul an și șapte luni.

Între timp, situația se înrăutățește din zi pe zi. Vedem ce se întîmplă cu cursul valutar, vedeți ce se întîmplă cu salariile, cu pensiile, vedem ce se întîmplă cu prețurile la produse. Eu cred că este important ca o persoană care vrea să fie Prim-ministru... Nu este aici Oleg Moiseevici. Dar măcar cît costă un m³ de gaz? Олег Мойсеевич, это не вариация. У нас устанавливается, здесь точно понятно сколько стоит. Nu-i piața de la „Moldovagaz” din Chișinău și piața de la „Moldovagaz” din Drochia. Însă chiar în această situație vreau să vin cu unele sfaturi și propuneri. Șase propuneri foarte concrete.

Trebuie urgent de utilizat rezervele valutare pentru a stopa panica și scăderea cursului. Eu am văzut că ați început, de fapt, de ziua de ieri și simțim acest lucru. Nu vă temeți, noi am făcut acest lucru în lunile ianuarie, februarie, martie, aprilie 2009.

Situația trebuie salvată. În caz contrar, nu o să mai puteți stopa. Dintre acele 1,9 miliarde de dolari utilizați 300, 400, 500, cît va fi necesar, însă stopați panica. Dacă nu o stopați acum, nu mai reveniți.

Doi. Trebuie urgent să introducem un monitoring la prețuri.

Introduceți moratoriu la creșterea prețurilor și tarifelor. Prețurile la primele medicamente, la mărfurile de primă necesitate introduceți un moratoriu. Lucrul acesta este necesar.

Apropo, noi lucrul acesta l-am făcut în luna mai 2008. Aduceți-vă aminte. Dacă nu, găsiți în arhivă. Noi putem să vă spunem cum se poate de făcut acest lucru.

Trei. Noi propunem compensarea dobânzilor la credite în valută persoanelor fizice și juridice, din contul veniturilor Băncii Naționale.

A obținut Banca Națională un miliard jumătate de lei venit, profit din diferența de curs doar în acest an, haideți să utilizăm acești bani pentru a întoarce oamenilor cel puțin dobânzile la credite în valută, pentru că ei au pierdut foarte mult. Ei primesc salarii în lei, trebuie să achite creditele în valută la cursul nou.

Patru. Urgent – compensații pentru pensionari, bugetari și alte categorii. Cu salariul pe care ei îl primesc acum, la aceste prețuri ei nu vor supraviețui.

Cinci. Atenție deosebită pentru agenții economici. Ei creează baza fiscală, ei creează locuri de muncă.

Apropo, credite direct de BNM prin băncile comerciale noi am acordat în luna... în anul 2008. Este mecanismul foarte clar. Susțineți agenții economici. Ei au nevoie de suportul guvernării acum.

Eu vreau să vă spun că trebuie să protejați și piața internă, și uitați-vă și la agricultori.

Din lipsă de timp, nu o să mă refer la toate, dar vă rog foarte mult, veniți cu aceste măsuri urgente.

Și șase. Urgent începeți consultările cu Federația Rusă pentru deblocarea exporturilor și rezolvarea problemelor migranților.

Dacă aveți probleme cu intrarea în Federația Rusă, sînt juriștii Partidului Socialiștilor, Fundația „Soluția”.

Adresați-vă. Noi o să vă ajutăm în acest sens. (*Rumoare în sală.*)

N-o spun cu... (*Rumoare în sală.*) N-o spun cu rău, stimați colegi. Este important acest lucru să se miște.

Vreau să vă spun că noi muncim în această direcție. În următoarele zile, cel târziu marți, miercuri noi sperăm că primele exporturi de mere vor fi reluate în Federația Rusă în urma negocierilor pe care noi le-am purtat.

Aceste acțiuni, stimați colegi, trebuiau întreprinse ieri. Însă voi nu veți face nimic. Și știți de ce? Pentru că voi nu puteți, dar, de fapt, nici nu vreți.

Ați creat o sistemă oligarhică coruptă, care nu poate face față condițiilor de criză.

Onorat Parlament,

Vreau să mă adresez acum către cetățeni, nu către pretinsul Guvern, pe care, probabil, astăzi îl veți vota, nu către posibila majoritate parlamentară, dar probabil astăzi vom vedea o majoritate parlamentară.

Apropo, atît timp cît această majoritate parlamentară va fi creată de Filat, Voronin și Plahotniuc, țara aceasta nu iese din criză. Aceasta eu v-o spun foarte clar și eu o să vă spun că toți cetățenii înțeleg foarte clar acest lucru.

Eu vreau să mă adresez concetățenilor.

Stimați concetățeni,

Dragi prieteni,

Trecem printr-o perioadă foarte, foarte dificilă. Eu înțeleg, în fiecare zi am sute și mii de mesaje să ieșim în stradă, să protestăm.

Eu vreau doar să vă rog, atunci când va fi necesar, când noi vom veni cu un astfel de mesaj, să fim alături. Să demonstrăm că sîntem moldoveni, că avem tărie de moldovean, că avem îndrăzneala de moldovean. Noi împreună vom reuși să trecem peste aceste provocări.

Eu vreau să vă spun că acest Guvern, pentru a finaliza, acest Guvern nu va fi mai mult de 2, 3, 4... maximum pînă în toamnă și voi înțelegeți acest lucru.

Eu cred că va fi votată demisia cel puțin jumătatea aceasta încolo, poate și acei de pe dreapta... și el merită a fi demis încă nefiind votat.

Noi, socialiștii, nu vom susține un Guvern al oligarhilor și sîntem gata să votăm în orice moment pentru demisia rușinoasă a acestora.

Vă mulțumesc. (*Aplauze.*)

Domnul Andrian Candu:

Cuvînt se oferă reprezentantului Frațiunii Partidului Liberal, domnul Valeriu Munteanu. ...

Domnul Valeriu Munteanu:

... Mai sînt un pic încă.

Sînt aere de la Moscova aici și încerc să se împrăștie un pic.

Parcă, mai exact de la Kremlin.

Domnilor deputați,

Stimați colegi,

Iată că astăzi, după săptămîni întregi de teatru de prost gust, jucat pentru înșelarea repetată a electoratului și a partenerilor de dezvoltare europeni și americani, foștii colegi de guvernare au ales un final care să le încununeze opera – votarea unui Guvern condus de un candidat cvasinecunoscut și, în mod implicit, crearea unei coaliții ascunse, dar extrem de periculoase cu Partidul Comuniștilor.

Astfel, cele două partide pretins europene au sfidat electoratul, pe care l-au mințit cu doar cîteva zile înainte de alegeri că nu vor coaliza postelectoral cu comuniștii.

S-a schimbat oare Vladimir Voronin după alegeri? Nu cred. Dacă coaliția cu PCRM este o idee atît de nobile și izbăvitoare pentru Republica Moldova, de ce PLDM și PD nu au răspuns sincer la somația Partidului Liberal făcută înainte de alegeri, să spună că vor să coalizeze cu comuniștii?

Dincolo de aspectele morale ale acestei escrocherii politice, manevrele PLDM și PD sînt pe cale să arunce Republica Moldova în cea mai gravă criză de la independență îcoace.

Din cauza deprecierei monedei naționale, leul, produsul intern brut s-a redus de la 7,8 milioane dolari la numai 5 miliarde de dolari, iar această scădere continuă

dramatic. Deficitul comercial a ajuns la 50% din PIB, un procent caracteristic statelor eșuate din Africa.

Remitențele trimise de moldovenii din străinătate se vor reduce de la 1,5 miliarde de dolari la doar un miliard de dolari sau poate chiar mult mai puțin în funcție de deprecierea leului.

Activele toxice de la Banca de Economii a Moldovei sînt de aproximativ 1,5 miliarde de dolari.

Republica Moldova nu poate supraviețui fără finanțare externă, dar nu are acord cu Fondul Monetar Internațional și e greu de crezut că va putea să încheie unul, avînd în vedere nedorința noii coaliții de guvernare de a accepta o reformă, o agendă de reforme.

Așadar, singura șansă ar fi fost asistența nerambursabilă, granturile de la partenerii de dezvoltare ca: Uniunea Europeană, SUA, Polonia, adică 700 de milioane de dolari pentru următorii trei ani. Dar acești bani nu vor veni din cauza monstruoasei coaliții, mai exact, din cauza refuzului acesteia de a accepta reforma justiției și independența Procurorului General.

Nu întîmplător Uniunea Europeană a pus pe primul loc între prioritățile Republicii Moldova reforma justiției.

În Republica Moldova sînt deja începute proiecte cu fonduri nerambursabile de aproape 400 milioane de dolari. Pur și simplu partenerii de dezvoltare, dar în special Germania, se tem ca guvernării de la Chișinău să nu sustragă acești bani și atunci au cerut un procuror independent, drept garanție.

Dacă această condiție nu va fi îndeplinită, banii nu vor mai veni. Semnalul dat de reprezentantul Uniunii Europene la Chișinău, care a anunțat că se reduc fondurile alocate reformei justiției, este unul foarte clar.

Dacă Republica Moldova se va prăbuși în anarhie, haos economic și social, dacă va rămîne singură și izolată, pradă sigură pentru ursul de la Răsărit, vinovați vor fi cei care au respins și resping cu vehemență în continuare o coaliție solidă cu Partidul Liberal, o coaliție capabilă să susțină activitatea reformatoare a unui Guvern.

Oare cetățenii noștri, care au mers la vot și au oferit la limită o șansă partidelor pro-europene, și-au dorit o tovărășie cu acei care pendulează între Uniunea Europeană și Uniunea Vamală, între mizerie și iluminism?

Credeți că și-au dorit un Prim-ministru fără minimă experiență politică, asupra căruia planează bănuiele rezonabile că ar fi, de fapt, exponentul veritabil al Partidului Comuniștilor, plantat stîngaci în grădina verde?

Sînt convins că cetățenii acestei așchii de țară nu mai pot fi ținuți în dezinformare, dovadă elocventă și ferventă fiind numărul în creștere al cetățenilor care se declară români și vorbitori de română la ultimul recensămînt, spre deosebire, apropo, de candidatul la funcția de Prim-ministru care declara nonșalant, acum cîțiva ani, că vorbește limba moldovenească.

Acești cetățeni, alături de compatrioții noștri de peste hotare, care au făcut cale lungă pînă la secțiile de votare pentru a ajuta Republica Moldova prin vot, nu au optat pentru o coaliție cu comuniștii, ci pentru democratizare în stil european.

În majoritatea lor alegătorii au votat pentru continuarea direcției de reformare, pentru edificarea unui stat de drept, pentru concurență economică și dezvoltare liberă.

Credeți, domnilor aleși ai poporului, că veți putea transpune în viață aceste obiective stringente cu ajutorul comuniștilor? Mă îndoiesc.

Oare anumite interese înguste, personale și foarte materiale sînt mai importante decît destinul acestui stat și al fiecărui cetățean lăsat singur în fața creșterii galopante a prețurilor?

Oare frica cuiva de o justiție europeană și teama de a fi deconspirat și deposedat de averile veroase este mai mare decît strigătele a sute de mii de oameni trecuți sub pragul sărăciei în doar cîteva luni?

Oare nu vă pasă deloc de aspirațiile și doleanțele celor care v-au votat, mințiți fiind că aveți cele mai bune și nobile intenții, că sub nici o formă nu veți coaliza ce acei care au batjocorit timp de 8 ani de zile acest stat?

Cum veți privi în ochii celor care au avut de suferit pentru libertate și democrație la 7 aprilie 2009? Dar celor care au cunoscut personal monstruozițiile regimului represiv sovietic pînă la 1989? Ce le veți spune urmașilor celor deportați și exterminați?

În ultimele zile au ieșit la suprafață mai multe înțelegeri ascunse cu iz de familii mafioate. Nu vorbesc aici neapărat de mezalianțele care au legat candidatul de astăzi de Vladimir Voronin și Vladimir Filat, ci de măritișul politic incestuos care a avut drept scop deturnarea cursului european al Republicii Moldova și urmarea unui traseu stabilit după zidurile Kremlinului.

Stimați colegi,

Judecata istoriei este mult mai strictă decît justiția noastră încă defectuoasă. Chiar dacă veți reuși să evitați răspunderea pentru criza din sistemul bancar, care a adus în mod implicit la devalorizarea leului și creșterea galopantă a prețurilor, fiți siguri că nu veți fi scutiți de pedeapsă pentru vinderea viitorului copiilor noștri.

O dovadă sînt și noii voștri parteneri, comuniștii, care oricît au încercat să rescrie istoria și să refacă trecutul, tot nu au reușit să ascundă adevărata față a regimului.

La fel și în cazul actualului act de înaltă trădare la care asistăm astăzi. Indiferent de interpretările făcute și de înfrumusețările aduse, ori de atacurile mediatiche, nu veți reuși să camuflați faptele: ați fugit de o alianță cu Partidul Liberal, pentru a îndeplini prescripțiile moscovite, dar și pentru a realiza ambițiile particulare.

Vă doriți compania comuniștilor pentru că știți că ei vor fi complicitii voștri la fărâdelegi. Probabil, v-a plăcut libertatea de acțiune pe care ați avut-o după ce ați eliminat Partidul Liberal de la guvernare în 2013 și nu acceptați decizia de proastele obiceiuri, așa că vă doriți alături pe cineva, cel puțin, la fel de tăcut și făcut.

Domnilor deputați,

Unii decidenți și marionetele lor încearcă să acrediteze necesitatea cooptării comuniștilor în actul de guvernare, motivînd prin nedorința liberalilor de a ceda.

Eu vă spun cu toată sinceritatea, stimați colegi, că, într-adevăr, noi, liberalii, nu putem ceda în fața celor care, folosind numele statului, urmăresc scopuri exclusiv mercantile.

Noi nu putem ceda în fața celor care risipesc patrimoniul statului, celor care siluiesc justiția, celor care își supun organele de drept și de control, în fine, celor care doresc să se substituie statului.

Doamnelor și domnilor,

Cei care au participat la negocieri știu că noi am fost intransigenți doar în ce privește interesul național.

Am fost sinceri în dorința noastră de reformare a sistemului justiției, de depolitizare a instituțiilor de control, de sporire a independenței militare și energetice.

Am propus o mulțime de soluții pentru depășirea impasului creat în actul guvernării, după cum se demonstrează astăzi, zarurile fuseseră aruncate cu mult timp înainte, iar candidatul adevărat la funcția de Prim-ministru își aștepta, răbdător, ora astrală.

Stimați cetățeni,

Vă asigur, din numele Partidului Liberal, că, indiferent de jocurile murdare ale falșilor profeți, nu vom capitula în fața presiunilor ilicite ale „eroilor” zilei de astăzi.

Vom continua lupta pentru libertate, adevăr și bunăstare, vom ține ridicat standardul românismului, atlantismului și europenismului autentic și nici o intemperie politică să nu poată frînge spiritul nostru.

Dumnezeu să apere Republica Moldova și copiii noștri! (*Aplauze în sală.*)

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Cuvînt se oferă președintelui Frațiunii Partidului Democrat din Moldova domnului Marian Lupu.

Domnul Marian Lupu:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi,

Sîntem la cîțiva pași de o acțiune de o importanță majoră în cadrul ședinței de astăzi, mă refer la cea de investiție, prin votul nostru, a deputaților în Parlamentul Republicii Moldova, a noului Guvern.

Eu cred că toți cetățenii Republicii Moldova nu doar că înțeleg necesitatea și importanța acțiunii de astăzi, un nou Guvern este dorit de toți cetățenii țării.

Un nou Guvern și stabilirea lui astăzi este cerută de situația prin care trecem. Un nou Guvern este important pentru sfera de afaceri. Un nou Guvern este important pentru piețele financiare, pentru partenerii noștri de dezvoltare din străinătate.

Este un lucru absolut sigur că în aceste condiții pe care le confruntăm ca și țară, ca și societate, instaurarea astăzi, prin votul nostru, a noului Cabinet de

miniștri în frunte cu Premierul desemnat la moment Chiril Gaburici este un act care va avea un impact benefic în mai multe sensuri.

Deja, ca și semnal politic, votul pozitiv de astăzi din această sală va fi un vot de mare încredere din partea societății, un semnal pozitiv pentru piețele economice și pentru piețele financiare.

Vorbeam de situația grea prin care trecem și trebuie s-o spunem deschis și răspicat și astăzi în această sală: este o situație determinată de o mare tensiune politică pe plan regional, pe plan internațional.

Republica Moldova, ca și țară, ca și economie, cu mărimile sale, noi nu sîntem în stare să influențăm aceste procese, doar noi sîntem obligați și aici, în această sală a Parlamentului, să creăm condițiile... da, și condițiile politice, inclusiv prin stabilirea unui nou Guvern, de a trece cu pierderi minimale, eu aș spune chiar mai mult, cu câștig, pe acest coridor foarte și foarte îngust.

Și cînd vorbesc că preponderent factorii de influență economici, financiari sînt de ordin extern, vreau să vă aduc un simplu exemplu.

Stimați colegi,

Uitați-vă care este situația în țări mari, economii mari și sisteme financiare mari. Să ne uităm spre Est, Rusia, nu vorbesc de Ucraina, fiindcă este război, Kazahstan, Belarus – toate aceste țări cu puternice economii trec prin situații similare situației din Republica Moldova. Numai orbul nu poate sau nu vrea să vadă acest lucru.

Ne uităm în Vest. Avem situații dramatice și cu unele state din zona Uniunii Europene, Grecia sau din țările precum ar fi Bosnia și Herțegovina.

Stabilirea unui Guvern astăzi cu certitudine va veni deja pînă în seara zilei de astăzi ca un semnal puternic și un semnal pozitiv de stabilizare, fiindcă cuvîntul cheie, și am spus-o și săptămîna trecută la inaugurarea lucrărilor acestei sesiuni, cuvîntul cheie este stabilitatea.

Stabilitatea politică duce după sine noi oportunități și șanse pentru o stabilitate economică și socială.

În această situație Guvernul, care este arhinecesar să fie votat astăzi, are în mod evident să se confrunte cu un șir de obiective pe termen scurt și pe termen mediu și aceste obiective vizează situația pe piața financiară, cea din sistemul bancar, situația pe piața valutară.

Sînt absolut sigur că instrumente și posibilități există, și anume un executiv profesionist, unul încheșat, unul care va acționa ca un tot întreg, ca o echipă va face față acestor sfidări și va face față situației dificile.

Am mai trecut situații dificile și în trecut. Și eu vreau să îmi exprim deplina convingere că avem toate capacitățile și profesionale, mă refer aici la executiv, și deplina suport politic din această sală, din Parlament, pentru a rezolva problemele oamenilor, fiindcă problemele țării sînt problemele oamenilor.

Însă acest Guvern pentru care declar astăzi în numele Frațiunii Partidului Democrat deplina sprijin politic pentru toate acțiunile și toate politicile care sînt elucidate în proiectul Programului de guvernare, cu certitudine, are și funcție de ordin strategic.

Să nu uităm de subiecte care se referă la formarea locurilor de muncă, subiecte care se referă la atragerea investițiilor, reformele necesare și a sistemului de drept, continuarea politicilor de reglementare mult mai progresiste în business.

Cu alte cuvinte o liberalizare continuă și în acest domeniu, întreprinderile mici și medii, fiindcă ne dăm foarte bine seama că doar o abordare serioasă și eficientă a subiectelor de ordin economic pot aduce cu sine rezultate de ordin social.

Au sunat în această sală idei din partea domnului Prim-ministru desemnat, a candidaților pentru funcția de miniștri, idei bune care vor fi susținute.

Vom veni împreună cu inițiative proprii, pentru asigurarea unui sistem de securitate socială suplimentară, fiindcă în pofida tuturor dificultăților de ordin economic, anume aceste rezultate de ordin social sînt din cele mai importante.

Eu am ascultat mai multe luări de cuvînt și întrebări care au sunat în această sală. Și vreau să vă zic că am simțit o diferență.

Sîntem diferiți în această sală după modul de a privi aceste probleme. Unii le privesc și se bucură cu cît mai greu și cu atît... cu cît mai rău este în țară, cu atît ei se bucură mai mult. Dar eu gîndesc că deputații din formațiunile politice responsabile privesc altfel aceste probleme. Le privesc ca o provocare, ca necesitate ca aceste probleme să fie rezolvate și în această zi, prin votul nostru, noi o să demonstrăm angajamentul constructiv nu pentru a face ca acest pojar să se extindă, dar pentru a-l stinge, figurativ vorbind, și pentru a asigura un proces de dezvoltare economică și socială.

Eu apreciez foarte mult că în Programul Guvernului prezentat astăzi Parlamentului se vine cu modele europene, modele contemporane și civilizate pentru a încerca odată și odată să terminăm cu războiurile pe criterii etnice, lingvistice și anume teza de a folosi modelele sociale europene și de a oferi dreptul fiecărui cetățean din țară la autoidentificare etnică și culturală. Și toți împreună ceea ce ne unește să formăm o națiune civilă, așa cum se întîmplă în țările civilizate, acolo unde se dorește pace și armonie în societate. N-o să fie pace și armonie în societate, n-o să avem nici energie, nici motivația să ne ocupăm serios de problemele economice, sociale și de întărire, și consolidare a statalității, suveranității și integrității teritoriale a Republicii Moldova.

Am vorbit și despre statutul de neutralitate care este un element la fel cheie în această situație arhidificilă pentru țara noastră.

Cu privire la politica externă. Am găsit, citînd acest proiect de program, o abordare foarte inteligentă.

Stimați colegi,

A fi eurofil, cum s-a spus în această sală, nu înseamnă să fii pătruns de fobii în adresa altor parteneri, altor regiuni și altor țări. Este chiar și poziția Uniunii Europene, de cîte ori oficialii europeni au atras atenția la aceste subiecte? Și mie îmi place foarte mult că documentul propus de către echipa guvernamentală, care este astăzi în fața noastră, vine cu un concept de politică externă inteligentă care pune accentele, care vin în concordanță și corespundere cu interesul național al Republicii Moldova.

Pe final de undă. Eu vreau să rog respectuos să solicit sprijinul tuturor deputaților pentru investiția astăzi a acestui Guvern.

Și vreau să mă adresez foarte pe scurt domnului Prim-ministru desemnat.

Domnule Gaburici,

Cu părere de rău, așa este politicul moldovenesc care vine adeseori cu lucruri dure, deseori nemeritate. Dar să știți un lucru, dacă până acum ați făcut carieră în sectorul privat, în sectorul economic trebuie să știți că de aici încolo o să... ați intrat deja în sectorul politic, în domeniul politic. Iar în acest domeniu, probabil ca și în acel economic, contează foarte mult calitatea de a ține loviturile, de a ști să mergi înainte, să-ți aperi punctul de vedere, poziția. Și eu gândesc că, având o echipă atât de reprezentativă, o să fiți în deplină capacitate să îndepliniți aceste funcții.

Vreau să vă îndemn încă o dată să susținem Guvernul prezent în fața noastră și să vă mulțumesc pentru atenție. (*Aplauze.*)

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos. Cuvântul se oferă președintelui Partidului Comuniștilor din Republica Moldova domnului Vladimir Voronin.

Domnul Vladimir Voronin:

Domnule Lupu,

Mi-ai furat o jumătate din discurs.

Referitor la pacea în sufletul lui Gaburici, s-a terminat. Numai scandaluri și numai neplăceri. Cît n-am votat, cît nu-i târziu, apreciați-vă definitiv: mergem sau nu mergem. Așa o să aveți, iată ce Valerică Munteanu... pentru că i-ați luat, îi luăm acum „cornușca” la liberali, așa o să strige tot timpul. Cînd cineva nu-i sătul, îi flămînd, el strigă. Da. Așa, că să fiți gata. Nervii să fie tari.

Onorat Parlament,

În fața noastră, a tuturor deputaților stă o sarcină constituțională. Noi trebuie să finalizăm cu dumneavoastră crearea tuturor structurilor în stat, structuri nefuncționale, vă amintesc, din iulie 2014. Pe de o parte, s-ar părea că nu-i nimic nou. De cîte ori deja în anii independenței facem acest lucru. Pe de altă parte, astăzi această necesitate este ca niciodată acută, dictată de situația foarte complicată în care se află țara noastră și cu ceea, de fapt, cu ce am început noi Parlamentul – cu situația pe piața financiară, cu prețurile, cu multe, multe alte probleme.

Experiența mea îmi permite să constat că situația este cu mult mai gravă decît în trecut, inclusiv în 2001, cînd am fost nevoiți să începem practic cu aceleași probleme, dar astăzi este încă și mai complicat.

Dacă apelăm așa cum toți vor să arate că citesc site-uri, la practica altor țări, care ne demonstrează că pentru depășirea crizelor trebuie să aplicăm urgent măsuri extraordinare. În același timp, trebuie să concretizăm în mod obligatoriu că depășirea crizei este imposibilă și poate fi imposibilă fără... dacă n-o să aibă loc consolidarea întregii clase politice, indiferent de coloratura noastră politică, partinică. Și acolo, și acolo. Noi toți, o sută unul deputați, fiți atenți, reprezentăm

norodul Moldovei. Și nimeni dintre noi nu poate la concret numi alegătorul care ne-a votat. Dar toți acești alegători sînt cetățenii țării noastre, ai Republicii Moldova. Și toți acești alegători așteaptă de la noi viață normală, așteaptă dreptate. Putem adopta cel mai performant Program de guvernare, dar realizarea lui, fiți de acord, va depinde de mai mulți factori. În primul rînd, cel mai important factor este factorul uman: profesionalismul, calitățile personale, demnitatea conducerii Guvernului.

În rîndul doi, controlul parlamentar trebuie să fie unul real și concret. Deputații trebuie să acorde asistență Guvernului în acțiuni îndreptate spre depășirea crizei. Aici apare un moment foarte interesant. De ce unii sau mai mulți nu vor să voteze în multe cazuri nu numai Guvernul, dar în diferite situații diferite proiecte de legi? Pentru că aceasta este responsabilitate. Prin acest vot tu te obligi ca deputat să susții mai departe tot ce este legat de Guvern, tot ce este legat de executarea misiunilor Guvernului, membrilor Guvernului. Dacă tu n-ai votat, ты свободен. Dar oare cu acest scop, cu aceste a noastre aceste discuții... Noi sîntem, repet, aleși de către popor în Parlament, cu aceasta trebuie noi să ne ocupăm.

Aș vrea să subliniez o teză vitală pentru Moldova. Importante, vă rog să mă credeți, foarte importante sînt relațiile și cu Uniunea Europeană, și cu CSI. Iată aici îl susțin pe Marian Lupu categoric și în special cu Federația Rusă. Și noul Guvern trebuie să vină cu măsuri concrete și imediate pentru a dezvolta aceste parteneriate.

În același timp, noi toți, întregul Parlament și Guvernul, trebuie să propunem și să realizăm soluții concrete pentru dezvoltarea pe intern a țării noastre. Să nu așteptăm pomană, soluții din afara țării, să fim capabili să depășim criza cu forțele proprii. Aceasta este cel mai important și necesar. Într-un cuvînt, să promovăm politica noastră pro-moldovenească. Sînt convins că, realizînd aceste planuri, aceste așteptări ale societății, o să consolidăm într-adevăr societatea noastră în Republica Moldova.

Altfel spus, noi toți, încă o dată repet, acei 101 de deputați ai Legislativului actual, după ce am promis alegătorilor în campania electorală doar zile fericite, sîntem obligați să facem totul pentru rezolvarea problemei principale: asigurarea condițiilor normale de viață pentru toți cetățenii țării noastre, inclusiv prin desemnarea unui Guvern adecvat situației excepționale în care ne-am pomenit.

Vă reamintesc că fostul Cabinet de miniștri, începînd cu 2009, nu a fost capabil să facă față acestor sarcini, așteptări. Și din această cauză Moldova a ajuns într-așa stare în care, ne aflăm noi astăzi, de criză. Repet, pentru acei care se fac a nu înțelege, anume din această cauză Frațiunea Partidului Comuniștilor nu a susținut fosta conducere a Guvernului. Subliniez, aceasta a fost o notă de apreciere a calității activității guvernării precedente, nimic mai mult.

Sper că noi toți conștientizăm sau sîntem obligați să conștientizăm că nu mai este timp pentru confruntări opozante. A venit ceasul deciziilor clare, corecte, dinamice, menite să schimbe în bine starea de lucruri în țară. Repet, astăzi fiecare sector al economiei moldovenești, societatea în întregime așteaptă de la Parlament decizii rapide, coordonate cu Guvernul. Nu mai avem timp să așteptăm, că vor fi ele rezolvate, se vor rezolva sau nu de la sine aceste probleme: din sectorul bancar,

cele din sectorul financiar, cele din comerțul extern, problemele agricultorilor și multe altele.

Sîntem obligați să ne implicăm cardinal în asigurarea spitalelor cu medicamente. Bolnavii nu mai pot aștepta pînă se va trezi „sovestea” la vechiul sau noul Guvern și în Parlament.

Trebuie să-i ajutăm pe pensionari, pe veterani, pe toți cetățenii cu dizabilități să supraviețuiască în situația în care prețurile și tarifele cresc în fiecare zi.

Noi toți, întregul Parlament, sîntem obligați să-i liniștim pe oameni, să ne demonstrăm voința de a păstra și a întări pacea și liniștea socială în țara noastră.

Fracțiunea noastră speră că desemnarea în fruntea Guvernului a unui candidat cu experiență în unificarea eforturilor colectivelor mari, pentru realizarea sarcinilor prioritare, poate avea un impact pozitiv asupra activității Guvernului, chiar dacă componența personală al acestuia lasă mult de dorit, fiind afectată... această componență personală, fiind afectată de diferite scopuri și conflicte de interese. Chiar dacă față de anumiți candidați noi avem și păstrăm pretenții concrete, și o să fim duri și pe parcurs. Îi vom găsi, cînd va veni timpul.

Iată aici și se va regăsi obiectul activității noastre. Opoziția, în persoana Frațiunii comuniste, va fi extrem de exigentă față de membrii Guvernului, activitatea cărora nu va asigura soluționarea problemelor cu care se confruntă țara noastră.

Noi nu cerem ministere, nu cerem funcții, nu cerem altceva. Noi cerem ordine, stabilitate, bunăstare pentru oameni, pentru toată țara.

Dacă analizăm toate mesajele, se pare că toate fracțiunile, ce am auzit pînă acum, au ajuns la un consens în aprecierea situației create. Și va fi absolut logic ca Parlamentul să finalizeze, prin consens, unanim, desemnarea acestui Guvern. De aici să începem: în sfîrșit să soluționăm problemele societății, să reunificăm țara.

Noi vorbim aici despre reunificare, despre alte probleme, dar noi singuri nu ne putem uni în așa moment tragic și situație complexă care o avem în țară.

Fracțiunea Partidului Comuniștilor va acorda vot de încredere Guvernului în frunte cu domnul Chiril Gaburici. *(Aplauze în sală.)*

De asemenea, noi vom susține Guvernul și pe parcurs, vom susține planurile și acțiunile lui îndreptate spre schimbarea în bine a stării de lucruri în țară.

Și, totodată, noi... o să aveți timp și o să vedeți, totodată, noi vom efectua un control parlamentar dur al activității Guvernului susținut de noi.

Mulțumesc. *(Aplauze în sală.)*

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Și ultima luare de cuvînt i se oferă domnului Vlad Filat, președintele Frațiunii parlamentare a Partidului Liberal Democrat din Moldova.

Domnul Vladimir Filat:

Stimate domnule Președinte al Parlamentului,

Stimați colegi deputați,

Onorată asistență,

Sîntem, sper eu, la finalul unui prea lung drum. Eu îmi exprim încrederea că astăzi, prin vot, în Parlamentul Republicii Moldova, noi vom avea investit un Guvern care urmează, prin acțiune, nu prin declarații și nu prin comentarii, să înceapă să rezolve problemele cetățenilor Republicii Moldova.

Eu, la fel, am fost foarte atent la toate discuțiile care au fost purtate aici, prin întrebări, prin luări de cuvînt și vreau să vă spun că, dincolo de dorințe și dincolo de argumentările politice, trebuie să fim obiectivi și să spunem că situația din Republica Moldova nu depinde doar de ceea ce se întîmplă aici la noi, acasă.

Fără a lua în considerație, dar într-o manieră profesionistă, involuția din regiune, dar și tot ceea ce se întîmplă în această lume, nu vom avea capacitatea să facem față situației complicate în care se află Republica Moldova.

Am spus și în cadrul luării de cuvînt săptămîna trecută: Moldova a avut situații complicate pe parcursul scurtei sale istorii, însă dintotdeauna atunci cînd au fost nu doar intenție, dar și înțelegere că trebuie să acționăm consolidat, noi am reușit.

Eu îmi aduc aminte cum după 917 zile fără ca țara noastră să aibă Președinte ales, am reușit să îl alegem, prin vot, cum se declara atunci, responsabil, a colegilor... doi, cel puțin, aflați în Parlamentul Republicii Moldova astăzi.

Eu îmi aduc aminte în anul 2005 cînd am votat în această sală, prin vot unanim, Declarația care viza parcursul european al Republicii Moldova.

Mi-a aduc aminte cum aici, în acest Parlament, indiferent de calitatea pe care o aveam, eu fiind în opoziție atunci, am votat, cu lipsa unui vot, ce-i drept, Legea privind statutul special al regiunii transnistrene.

Lege, de altfel, foarte complicată și grea în adoptare, dar care a demonstrat că atunci chiar cînd ne dorim sincer, noi putem să găsim compromisul necesar și să ne asumăm responsabilitatea prin acțiune, nu prin declarații.

Eu o să fiu sincer și o să vă spun că această perioadă de timp pentru mine personal, dar și pentru Partidul Liberal Democrat din Moldova nu este cea mai ușoară perioadă de timp pe care o traversăm, însă este o perioadă pe care o parcurgem, avînd și responsabilitatea necesară vizavi de deciziile care le-am adoptat, le adoptăm și urmează să le adoptăm.

Am auzit și de la această tribună, și nu doar de la această tribună, previziuni. Eu aș avea o sugestie la acei care se dedau acestor previziuni sau încearcă să prezică ce se va întîmpla într-un caz sau altul: haideți mai bine să conlucrăm, haideți mai bine să venim și să propunem soluții în rezolvarea problemelor reale cu care se confruntă Republica Moldova, să găsim în Parlamentul Republicii Moldova compromisul necesar și, prin vot, să putem să mergem înainte.

Eu vreau să îi mulțumesc domnului Chiril Gaburici pentru că a acceptat această, haideți să recunoaștem, provocare care nu este doar a domniei voastre și nu este doar a Cabinetului de miniștri, este o provocare a noastră, a tuturor.

Și eu cred că de această dată chiar este mai bine că dumnealui a fost departe și de disputele politice din această țară, și de multe din problemele care urmează să le rezolvăm în această țară. Și în acest sens vreau să continui prin a spune: avînd și experiența necesară.

Nimeni nu se naște Prim-ministru, însă dacă ai pregătirea necesară și ai determinarea necesară și foarte important, ai sprijinul necesar, reușești.

Eu vă doresc, stimate domnule Prim-ministru desemnat și întregii componente a Cabinetului de miniștri desemnați, în cazul votului de investire, determinare.

Și să știți că, dacă cuvântul de ordine în activitatea Guvernului va fi responsabilitate și încă o dată o să folosesc cuvântul dedicație, o să reușiți, ceea ce înseamnă că o să reușim.

Eu o să fac un apel la rîndul meu către deputații din Parlamentul Republicii Moldova. Indiferent de votul pe care îl veți acorda astăzi pentru Guvernul propus în fața dumneavoastră, vreau ca să aveți înțelegerea că după acest vot trebuie împreună să venim în acțiune, să rezolvăm probleme cu care se confruntă țara.

Și încă un moment. M-am expus și cu alte ocazii. Eu cred că este nedrept, dar absolut nedrept cînd încearcă unii sau alții să judece, să dea verdicte și mai mult decît atît, să fie și călăi în a executa pe adversarii politici sau pe acei care ar reprezenta interes în activitatea politică.

Eu cred că noi chiar avem să fortificăm statul nostru și instituțiile de drept. Și în rezultat, acest lucru să îl facă acei care au și dreptul legal, dar și funcțiile care revin în acest sens.

Eu vă mulțumesc pentru atenție și doresc ca Republica Moldova să aibă în continuare un parcurs european, iar cetățenii Republicii Moldova, cu fiecare pas pe care îl vom face în această direcție, să beneficieze de cît mai multe drepturi, libertăți și bunăstare.

Vă mulțumesc. (*Aplauze.*)

Domnul Andrian Candu:

Și noi vă mulțumim frumos.

S-au încheiat luările de cuvînt, exercițiul luărilor de cuvînt a luat sfîrșit și, potrivit procedurii, urmează să trecem la exercițiul votului.

Fracțiunile parlamentare, dacă sînt gata de procedură. Țin să vă aduc aminte că „de procedură” înseamnă doar chestiunea legată de respectarea Regulamentului Parlamentului.

Domnul Bolea,

Vă rog frumos.

Domnul Vasile Bolea:

Domnule Președinte,

De procedură.

În lista candidaților pentru ocuparea funcției de ministru figurează domnul Serghei Palihovici. În același timp, doamna Liliana Palihovici, vicepreședinte al Parlamentului, fiind soția domnului Palihovici, va participa la vot.

Aici, pentru a exclude eventuala apariție a unui conflict de interese, noi solicităm ca doamna Palihovici să se abțină de la votare, pentru a exclude acest conflict de interese.

Și încă una, iarăși de procedură. Noi solicităm ca votarea să fie nominală ca țara să-și afle eroii săi.

Mersi mult.

Domnul Andrian Candu:

Ce ține de subiectul conflictelor de interese, acest subiect, din câte înțeleg, a fost examinat în Comisia juridică, numiri și imunități.

Mai mult ca atât... (*Rumoare în sală.*) Mai mult ca atât... Bine, am înțeles că nu a fost examinat, dar există un demers al doamnei Palihovici, adresat conducerii Parlamentului.

Acest demers a fost examinat de Direcția generală juridică a Parlamentului și eu personal, în calitate de Președinte al Parlamentului, trebuie să mă expun, ceea ce o să fac. Și, din punctul meu de vedere, acest conflict de interese nu există.

În același timp, există Comisia Națională de Integritate, care se va expune pe acest subiect, deoarece a fost expediat un demers și în această privință.

Și, mai mult ca atât, permiteți-mi să-i ofer cuvânt și doamnei Palihovici, că are și ea dreptul să se expună.

Doamna Liliana Palihovici:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Am anticipat această întrebare, deoarece s-au făcut speculații mai devreme referitor la conflictul de interese.

De îndată ce a apărut acest subiect și am făcut referință la Legea nr.16 cu privire la conflictul de interese, am adresat, conform prevederilor legii, un demers Președintelui Parlamentului, că așa spune legea, să se clarifice: există sau nu există conflictul de interes în cazul votului pe Programul de guvernare și ... votul pentru componența Guvernului.

La fel, vreau să zic că am fost aleasă în Parlament în calitate de deputat, ca și dumneavoastră, și toată experiența internațională vorbește că în cazurile în care nimeni nu poate să exercite în locul tău o anumită atribuție, atunci aceasta este admis.

În cazul constituțional sînt deputat și am dreptul de vot. Este la discreția mea să votez sau să nu votez, dumneavoastră, nu este o altă persoană în loc care ar putea să voteze în locul meu.

Votul pe Programul Guvernului și pe componența nominală exprimă voința politică a acestui Parlament. Și am să fac referință și la articolul 12 alineatul (4) al Legii nr.16 cu privire la conflictul de... de interese.

Vă rog să vedeți ce scrie acolo și în acest caz eu am să îl rog pe domnul Președinte să-i permită și Direcției generale juridice să-și expună punctul de vedere pe subiectul dat. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Andrian Candu:

Dacă este necesar, dar, probabil, nu este cazul.

Domnule Bolea,

Aveți... Nu mai aveți, înțeleg. Mai aveți o altă chestiune de procedură?

Votul nominal, propunerea eu am s-o supun votului, în afară de aceasta. A fost făcut, a fost făcută propunerea privind votul nominal. Decizia poate aparține doar plenului.

De aceea, supun votului această propunere în privința votului nominal.

Cine este pentru, vă rog frumos să votați.

În minoritate.

De aceea, propunerea nu este acceptată.

Dacă nu sînt alte propuneri de procedură, supun votului Hotărîrea pentru acordarea votului de încredere Programului de activitate și întregii liste a Guvernului.

Țin să vă readuc aminte că, potrivit articolului 98 alineatul (3) din Constituția Republicii Moldova și a articolului 147 alineatul (3) din Regulamentul Parlamentului, o astfel de decizie se aprobă cu votul majorității deputaților aleși. Adică 51 la număr.

Cine este pentru, vă rog frumos să votați.

Voi avea nevoie și de rezultate pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

3 – „pentru”. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Andrian Candu:

Încă o dată sectorul nr.1.

N u m ă r ă t o r i i:

3 – „pentru”.

Domnul Andrian Candu:

Sectorul nr.2?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.2 – 43.

Domnul Andrian Candu:

Sectorul nr.3?

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.3 – 14.

Domnul Andrian Candu:

Cu votul a 60 de deputați, proiectul Hotărîrii pentru acordarea votului de încredere Programului de activitate și întregii liste a Guvernului a fost aprobat și astfel Guvernul a fost investit. (*Aplauze.*)

Țin să menționez că doamna Palihovici s-a abținut datorită iarăși aceluiași motive.

Domnule Gaburici,
Felicitările noastre și aveți dreptul la un cuvânt, la un mesaj, înainte de a merge la investire, pentru depunerea jurământului.

Domnul Chiril Gaburici:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.
Stimați deputați,
Onorată audiență,
Vreau să vă mulțumesc pentru votul de încredere acordat Programului de lucru al Guvernului și mizez foarte mult pe faptul că vom putea să colaborăm, vom avea necesara colaborare și suportul din partea dumneavoastră.

La rîndul meu, eu și colegii mei, echipa mea sîntem gata să vă ascultăm și împreună să facem lucruri frumoase pentru Republica Moldova.

Dumnezeu să ne ajute!

Domnul Andrian Candu:

Așa să fie: Dumnezeu să ne ajute!

Republica Moldova are Guvern, în sfîrșit. *(Aplauze.)*

Vă propunem pentru ca să trecem la al doilea subiect, o pauză de 10 minute, totuși ca să dăm posibilitate și Guvernului Republicii Moldova să se ocupe de alte activități.

Vă mulțumesc frumos.

Revenim la 18.10

P A U Z Ă

*

* * *

D U P Ă P A U Z Ă

Domnul Andrian Candu:

Vă rog frumos, deputații să ia locul.

Un alt subiect rămas pe ordinea de zi astăzi este proiectul nr. 31 cu numărul de înregistrare 31, proiectul de Hotărîre privind constituirea Comisiei de anchetă pentru elucidarea situației de pe piața financiară și valutară a Republicii Moldova, măsurile întreprinse privind stabilizarea cursului de schimb al leului moldovenesc în raport cu valutele internaționale și situația de la Banca de Economii, Banca Socială și Unibank. Inițiativa vine din partea unui grup de deputați.

Din numele acestui grup, cuvînt i se oferă domnului Igor Dodon.

Domnul Igor Dodon:

Domnule Președinte,

Vă mulțumesc.

Pentru a purcede mai repede la procedura de vot, noi propunem ca să fie comisia de anchetă compusă din 9 persoane: un reprezentant al Partidului Liberal și cîte doi reprezentanți de la celelalte fracțiuni parlamentare, pentru ca să fie

respectat principiul proporționalității. Propunem ca comisia de anchetă... articolul 2... va prezenta Parlamentului, în termen de pînă la 15 zile. Noi considerăm că situația este gravă și trebuie mai rapid. 15 zile cred că este o perioadă suficientă.

Propunem ca... da, întîi, dacă sînt de acord colegii.

Domnule Președinte,

Dacă colegii din alte fracțiuni sînt de acord, atunci eu am să propun nominal și la ce funcție. Noi propunem președintele comisiei să fie reprezentantul Frațiunii Partidului Socialiștilor, vicepreședintele – Frațiunea Partidului Liberal Democrat, secretarul – reprezentantul Frațiunii Partidului Comuniștilor, după numărul de mandate care sînt în plenul Parlamentului. Aceasta este propunerea noastră în calitate de autori.

Domnul Andrian Candu:

Haideți atunci să le luăm pe rînd. Inițial, ce ține de componența numerică a comisiei de anchetă. Propunerea a fost făcută ca această comisie de anchetă să aibă 9 membri, cîte 2 din partea fiecărei fracțiuni și 1 membru din partea Frațiunii Partidului Liberal. Haideți inițial să ne decidem în această privință. Propunerea a fost făcută, cine este pentru ca această comisie să aibă componența de 9 membri în proporția descrisă? Cine este pentru, vă rog frumos să votați. Este aprobată o astfel de propunere.

Cea de a doua propunere este legată de termen. Inițial, în proiect sînt propuse 60 de zile. Ați venit cu o rectificare de reducere a termenului la 15 zile. Aș vrea să precizez, dacă sînt 15 zile calendaristice sau lucrătoare?

Domnul Dodon?

Domnul Igor Dodon:

15 zile calendaristice.

Domnul Andrian Candu:

Calendaristice.

Alte propuneri în privința termenului? Deci acesta este termenul ca să se finalizeze deja ancheta și să vină în plen cu raport. În privința termenului o altă propunere sau...

Da, domnul Streleț.

Domnul Valeriu Streleț:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Reieșind din experiența activității altor comisii și avînd în vedere perioada de instituționalizare și începutul funcționării acestei comisii, cît și complexitatea subiectelor care trebuie să fie examinate, înțelegînd că este un volum mare de lucru, noi considerăm că totuși un termen optimal ar fi 30 de zile. Adică pînă la... respectiv, pînă la mijlocul lunii martie, 18 martie, prin zona ceea, ca să prezinte un raport. În caz contrar o să încercăm să facem ceva în fugă, dar mă tem să nu fie un rezultat mai prost.

Domnul Andrian Candu:

Avem două propuneri, stimați colegi. 15 zile și 30 de zile avem eventual.

Și a treia propunere.

Domnul Filat,

Poftiți.

Domnul Vladimir Filat:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Ca să nu oferim posibilitatea de a specula cine și mai mult vrea să muncească sau să ofere rezultate, eu cred că se poate de acceptat termenul de 15 zile, așa cum s-a sugerat de către colegi. Iar în caz de necesitate acest termen „în derularea activității comisiei” să fie prelungit, ca să avem o înțelegere în acest sens.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.

Dacă nu sînt alte propuneri, supun votului propunerea de 15 zile calendaristice pentru desfășurarea lucrărilor acestei comisii și venirea cu raport, cu concluziile, cu recomandările în plenul Parlamentului. Cine este pentru, vă rog frumos să votați.

Vă mulțumesc frumos.

Și acum, înainte de a decide în privința președintelui, vicepreședintelui și restul, probabil este cazul ca fiecare fracțiune să-și nominalizeze candidații.

Vă rog frumos, Frațiunea Partidului Socialiștilor din Republica Moldova.

Doamna Greceanîi.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumesc, domnule Președinte al Parlamentului.

Noi propunem în componența acestei comisii să fie incluși Dodon Igor și Golovatiuc Vladimir.

Domnul Andrian Candu:

Dodon Igor și Golovatiuc Vladimir. Notat. (*Voci nedeslușite din sală.*)

O să vedem pe parcursul desfășurării activității.

Fracțiunea Partidului Democrat.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Fracțiunea Partidului Democrat înaintează în componența acestei comisii pe domnii deputați: domnul Marcel Răducan și domnul Serghei Sîrbu.

Dar tot aici, domnule Președinte, aș vrea să vin cu o propunere procedurală pe marginea acestui proiect. Poate ar fi mult mai indicat ca pe poziție de Președinte, vice, secretar, membrii comisiei, din momentul formării acesteia, să se determine și prin votul intern în cadrul comisiei, să adopte această decizie. Dar nu contează.

Domnul Andrian Candu:

Din păcate, Regulamentul Parlamentului solicită anume în plen să o facem, dar noi o să mai revenim, domnule Președinte, la acest subiect.

Fracțiunea Partidului Comuniștilor, vă rog frumos, candidații pentru... cei doi candidați pentru comisie.

Doamna Violeta Ivanov.

Doamna Violeta Ivanov:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Fracțiunea Partidului Comuniștilor înaintea ca membri deci în comisia care se creează candidatura domnului deputat Oleg Reidman și domnul deputat Anatolie Zagorodnîi.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos. Notat.

Fracțiunea Partidului Liberal Democrat, vă rog frumos, candidații?

Domnul Streleț.

Domnul Valeriu Streleț:

Domnule Președinte,

Fracțiunea Partidului Liberal Democrat din Moldova înaintea în componența comisiei de anchetă pe domnii: Ștefan Creangă și Chiril Lucinschi.

Domnul Andrian Candu:

Domnul Creangă și domnul Lucinschi, notat.

Și în final, ultimul candidat din partea Frațiunii Partidului Liberal.

Domnul Ghimpu,

Vă rog frumos.

Domnul Mihai Ghimpu:

Din partea Frațiunii Partidului Liberal... Da, apropo, domnul Președinte, noi am votat pentru a fi invitat în Parlament Guvernatorul domnul Drăguțanu.

Domnul Andrian Candu:

Nu, nu, noi n-am votat așa ceva.

Domnul Mihai Ghimpu:

Domnule Președinte,

Eu când am vorbit, am spus că noi votăm pentru a fi invitat domnul Guvernator aici, ca să punem punct speculațiilor. Așa am votat noi.

Domnul Andrian Candu:

Nu, stimate domnule Ghimpu.

Domnul Mihai Ghimpu:

Care-i problema?

Domnul Andrian Candu:

Noi am votat proiectul nr. 31, care ține de formarea comisiei de anchetă. Dacă pe parcurs sînt și alte propuneri cu referire la invitarea unui șef al unei autorități sau al unui oficial, bineînțeles, trebuie de făcut o astfel de propunere în scris și supusă votului. Subiectul pe care l-am votat noi, ca și subiect pentru discuții în plen, este proiectul de Hotărîre nr. 30 și... Cît a fost el, dacă...

Domnul Mihai Ghimpu:

O'key. Noi vom face, vom pregăti un proiect de hotărîre și o să-l invităm noi. Acum notați, vă rog – domnul Iurie Chirinciuc.

Domnul Andrian Candu:

Domnul Iurie Chirinciuc. Notat.

Domnul Mihai Ghimpu:

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Aceasta este componența nominală: domnul Dodon, domnul Covalotiu... Golovatiuc, îmi cer scuze, domnul Sîrbu, domnul Răducan, domnul Reidman, domnul Zagorodnîi, domnul Creangă, domnul Lucinschi și domnul Chirinciuc. Aceasta este componența nominală. Cine este pentru o astfel de componență nominală, vă rog frumos să votați.

Unanim. 9 membri sînt desemnați.

Și acum ultimul subiect ține de președinția, vicepreședinția și secretariatul acestei comisii. Propunerea domnului Dodon a fost ca președintele să fie preluat de Partidul Socialiștilor din Republica Moldova, vicepreședintele de PLDM și secretarul – Partidul Comuniștilor. Dar, bineînțeles, aceasta este o propunere doar făcută din partea unei fracțiuni. Alte propuneri? Partidul Liberal nu votează așa ceva.

Domnul Filat.

Domnul Vladimir Filat:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi,

Din cîte înțeleg, vineri vom avea ședința Parlamentului. Eu cred că pînă în ziua de vineri urmează să mai discutăm și vineri, sau mai bine spus, pînă vineri membrii comisiei să se întrunească în ședință, să-și stabilească agenda, avînd în vedere și acest termen de 15 zile, iar vineri să votăm la nivel de conducere a acestei comisii. Eu accept și respect inițiativa celor care au înaintat această hotărîre de Parlament, dat totodată nu cred că este corect să fie repartizate către fracțiuni de ei a pozițiilor.

Noi urmează să ne consultăm... noi urmează să ne consultăm și în grupul parlamentar, urmează să ne consultăm și cu colegii de alianță și să luăm decizia în ziua de vineri.

La nivel de conducere a comisiei, nu vorbim acum de necesitatea activității comisiei și de activitatea acestei comisii în general.

Domnul Andrian Candu:

Da. Vă mulțumesc frumos.

Domnul Dodon.

Domnul Igor Dodon:

Stimați colegi,

Regulamentul Parlamentului presupune că momentul când a început votarea, noi trebuie sau să finalizăm această votare și să aprobăm o hotărâre de Parlament, sau, în cazul acesta, luați o pauză pînă vineri. Nu închidem ședința Parlamentului și revenim la acest subiect.

Dar, în opinia noastră, ar fi bine... poftim luați președinția la altă fracțiune, dacă doriți, ar fi mai rapid să aprobăm final această hotărâre ca de mîine deja grupul să înceapă a munci.

Este foarte multă informație care trebuie studiată, analizată. De aceea eu nu aș nu fi de acord ca noi să pierdem două zile.

Dar dacă mergeți... și aveți majoritatea parlamentară deja formată, dacă mergeți pe așa formulă, atunci conform procedurii, conform Regulamentului, trebuie să luați o pauză pînă vineri, care trebuie să fie votată de majoritatea Parlamentului și atunci să veniți cu finalizarea discuțiilor pe acest proiect, după care închideți ședința, deschideți altă ședință cu altă ordine de zi.

Luați decizia.

Domnul Andrian Candu:

Domnul Filat.

Domnul Vladimir Filat:

Doar foarte scurt. Este absolut regulamentar să avem dezbaterăa unui proiect, fie că este hotărâre de Parlament, lege, iar votul asupra acestui act normativ să fie supus în una din ședințele următoare. Nu este obligatoriu să finalizăm această procedură în ședința în care a fost inițiată.

De aceea nu mai e nevoie să facem pauze, să... ș.a.m.d.

Domnul Andrian Candu:

Domnul Ghimpu.

Domnul Mihai Ghimpu:

Mulțumesc.

În primul rând, nu susțin propunerea ca să se întrunească comisia. Ca se să întrunească trebuie cineva să îi convoace. Nu poate fi nimeni șef din ei. Care pe care o să convoace? Cine o să conducă ședința?

Doi. Sînt de acord cu domnul... colegul nostru Vlad Filat că trebuie să se întrunească alianța care astăzi am văzut-o și o să decidă. Este alianță, este majoritate.

Dar nu uitați că corect ar fi astăzi să hotărîm.

Eu cred că dacă... e ora cît, 18 și 30. La ora aceasta oamenii beau ceai, care au muncit o zi. Cinci minute un ceai, coaliția a venit sau alianța cu formula, am votat și la treabă, că dacă se întîmplă că se îngrașă leul, ce faceți voi cu comisia aceasta de acum? Gata. Sau dacă moare leul?

Domnul Andrian Candu:

Nu e gata, poate să vină și cu mai multă... cu mai... *(Rumoare în sală.)*

Domnul Mihai Ghimpu:

Oricum, nu cred că face să lăsăm pentru vineri. Astăzi trebuie să hotărîm, ce să mai...

Domnul Andrian Candu:

Domnule Lupu,
Vă rog frumos.

Domnul Mihai Ghimpu:

Eu îl propun președinte al comisiei pe domnul Vladimir Voronin.

Domnul Andrian Candu:

El nu face parte.

Domnul Mihai Ghimpu:

Nu.

Domnul Andrian Candu:

Domnul Lupu.

Domnul Marian Lupu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Eu vreau să anunț că Frațiunea Partidului Democrat susține întru totul poziția exprimată de colegii noștri de la PLDM.

Noi avem în fața noastră două opțiuni. Prima opțiune: să votăm acest proiect de hotărîre cu componența nominală, dar fără specificarea cine și ce poziție ocupă. Și aceasta este o soluție juridică, însă nu văd sensul acestui pas atîta timp cît noi, într-adevăr, și la Biroul permanent am vorbit că vineri noi avem ședința plenului.

E firesc în fracțiune să stăm de vorbă, să ne uităm, să mai vedem cine ce rol poate să joace în funcție: președinte, vice, secretar, fiindcă este o comisie serioasă, nu este una, așa, de ochii lumii.

Pe care motiv noi susținem propunerea. Și nu ne împiedică nimic din prevederile Regulamentului să facem pauză acum și să încheiem procedura de vot, chiar numărul unu, subiectul din ședința din ziua de vineri.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.

Reprezentanții fracțiunilor s-au expus.

Hotărârea asupra ultimei redacții a acestei hotărâri va fi luată la următoarea ședință. Noi amînăm doar votul. Noi amînăm doar votul. Transferăm votul pentru ziua de vineri.

Mîine se va convoca ședința Biroului permanent. Va fi anunțată ora.

Pînă atunci, înțeleg că mîine sînt programate mai multe ședințe ale comisiilor permanente și multe comisii vor avea o activitate destul de productivă.

Iată de ce, vă rugăm frumos, ulterior, după ședințele pe care le veți avea, să expediați în adresa conducerii și a Biroului permanent proiectele de legi pe care le propuneți, în așa fel încît mîine Biroul permanent să ia o decizie în privința calendarului pentru următoarele două săptămîni.

Și ne revedem în ședința în plen vineri la ora 10.

Vă mulțumesc frumos.

Ședința de astăzi este închisă.

Felicitări pentru formarea Guvernului.

Și o seară cît mai bună pentru toți cetățenii Republicii Moldova.

Ședința s-a încheiat la ora 18.38.

*Stenograma a fost pregătită spre publicare
în Direcția generală documentare parlamentară
a Secretariatului Parlamentului.*